

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XL. Nr. 67

Redakcija: GLENMORE 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY)

RUGSĖJIS - SEPTEMBER 20 D. 1955 M.

Administracija GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

MIRĖ JONAS MASILIŪNAS

Atėjo žinia, kad Sibire mirė Jonas Masiliūnas, diplomuotas ekonomistas, paskutinis nepriklausomos Lietuvos susisiekimo ministeris, paskutinio demokratinio seimo narys, savanoris kūrėjas, leitenantas, katalikų spaudos bendradarbis.

Jis ir jo šeima buvo 1940 ištremti į Sibirą. Ten atskirtas jis buvo nuo šeimos ir nutremtas į tą lagerį, kur buvo prez. A. Stulginskis, St. Šilingas, agr. J. Valatka, agr. J. Tonkūnas.

MIRĖ JURGIS TALMANTAS

Okupuotos Lietuvos spauda pranešė, kad ten miręs Jurgis Talmantas, ilgametis pedagogas, kalbininkas, vadovėlių autorius, S. Daukanto "Būdo" paskutinis redaktorius.

MIRĖ BRONISLAVA**BIRŽISKIENĖ**

Rugsėjo 15 mirė Los Angeles, Cal., Bronislava Šėmytė Biržiskienė, prof. Mykolo Biržiškos žmona, sulaukusi 76 metų.

Ligi pirmojo didžiojo karo ir kol gyveno Vilniuje, ji reiškėsi kaip lietuvių teatro aktorė, gimnazijos mokytoja; nuo 1922 persikėlusi į Kauną dirbo įvairiose draugijose.

**PROF. Z. IVINSKIS
SUSIDURĖ SU BOLŠEVIKŲ
ISTORIAIS**

Romoje buvo tarptautinis istorikų kongresas. Jame prof. Z. Ivinskis skaitė pranešimą apie katalikybės restauraciją Lietuvoje 16—17 amžiuje. Jo mintys nepatiko bolševikų istorikams, kurie čia dalyvavo iš Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Jie reagavo. Savo ruožtu daugelis istorikų sveikino prof. Ivinskį, o nebuvo paskui klausinėjo, kas tai per incidentas buvęs.

Pažymėtina, kad pirmininkavo kongresui kaip tik bolševikas. Italų istorikų daugelis tiesiog pataikavo bolševikams, nedrįsdami žodžio pasakyti dėl jų istorinių falsifikatų. "Ženevos" dvasia ir čia reiškėsi...

**KULTŪROS INSTITUTO
POSĖDIS**

Šeštadienį "Darbininko" patalpose įvyko Kultūros Instituto posėdis. Buvo išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininkas paliko prel. Pr. Juras. Nutarta praplėsti instituto veiklą sudarant atskiras sekcijas ir praplečiant jo narių skaičių. Eilė naujų narių pasiūlyta tvirtinti LRK Federacijos valdybai. Vietoj nuo N. Metų pasitraukiančio "Eglutės" redaktoriaus Pr. Naujokaičio numatyti nauji kandidatai.

● Bonnos vyriausybę pasiekė aliamuojančios žinios, kad Washingtonas ir Londonas esą jau nepatenkinti Adenauerio susitarimu su Maskva.

● Križę pergyvena Amerikos — Britanijos prekybiniai santykiai.

● Pavertgųjų Tautų sesijoje dalyvauti atvyksta iš Europos P. Karvelis ir E. Turauskas.

● Pietų Korėjoje susektas komunistų šamokslas gabenti iš šiaurinės Korejos šimtus komunistų agitatorių, kurie padarytų įtakos pietų Korejos rinkimams 1956.

ARGENTINOS SUKILĖLIAI ISPEJO gyventojus, kad pasitrauktų iš uostų srities, kuri gali būti bombarduojama. Čia sunkvežimio žmonės dūmja.

Argentinoje vėl sukilimas. Kas laimės — dar neaišku

Argentinoje penktadienį vėl pasireiškė nauja kariuomenės maišto banga prieš diktatorių Peroną. Šiuo kartu sukilo ir armija, vadovaujama gen. Dalmiro Videla Balaguer. Sukilėliai paėmė Cordobą ir keletą kitų miestų, paskelbė sudarę vyriausybę ir reikalavo, kad Peronas pasiduotų. Tuo tarpu Peronui ištikima kariuomenė skelbėsi jau apsupus Cordobą ir kitus miestus, kuriuose buvo sukilėliai. Bendram chaose buvo aišku, kad tai maištas didžiausias, kokis čia buvo, ir daugiausia aukų jau pareikala vęs.

Argentina turi 18 mil. gyventojų. Joje valdžią Peronas paėmė sukilimo keliu 1945. Kiti metai jau rinkimų keliu pateko į prezidentus. Atsirėmė kariuomene ir darbininkų sąjungom. Kariuomenėje iškėlė ir pirmąsias vietas sau patikimuosius ir juos apginklavo;

**ALIARMAS DEL
URAGANO IONE**

Devintas šiemet uraganas Ione sukasi apie "akį" 125 mylių greičiu, pirmyn slenka 13 mylių greičiu ir eina šiaurės Carolinos link. Maždaug tuo keliu kaip Diana ir Onnie. Tik jis gali būti pavojingesnis. Ispėta, kad gali būti dideli vėjai, liūtys ir potvyniai. Įsakytą laivam ir lėktuvam laiku pasišalinti.

IRGI LAIKU APSIŽIURĖJO

Anglijos užsienių reikalų ministerija paskelbė, kad jos diplomatai Mac Lean ir Burghes buvę Sovietų šnipai. Tai ministerija paskelbė dabar, o tie diplomatai jau 1951 pabėgo pas bolševikus.

● Nepatenkinta buvusi Amerikos atstovybė Maskvoje, kad valstybės departamentas labiau skelbiąs ne tokias žinias, kuriomis jis pats tikis, bet tokias, kuriomis nori, kad žmonės tikėtų.

● Amerika Formozoje pastatė savo aviacijai naują aerodromą ir ten perkėlė bazę iš Okinawos. Nacionalinė Kinija tuo patenkinta.

● Kom. Kinija vėl apšaudė Quemoy salą iš patrankų.

● JT dešimta metinė sesija prasideda ši antradienį. Laukiama, kad eis pagal "Ženevos" dvasią.

**BET SUMIŠIMAS TĖSIASI
NUO BIRŽELIO MĖN.**

nepatikimus nustūmė ar visai atleido, o kariuomenę apskritai paliko be šaudmenų. Už tat kariuomenėje kilo nepasitenkinimo židinys. Labiausiai patraukė darbininkų socialinė reformom. Ją padarė ištikimiausiu politiniu savo režimo įrankiu.

Buvo viskas pakenčiama, ligi atėjo sunkesni ūkiniai laikai ir iki Peronos kibo persekiojimai katalikus ir Bažnyčią. Nuo pereinamųjų metų Peronas pašalino iš mokyklų tikėjimą, katalikus profesorius ir mokytojus atleisdinėjo iš mokyklų; įvedė divorsus ir prostitucijos įstatymus.

Kas kovoja prieš Ženevos dvasią

Katalikų "Tablet" rašytojas L. F. Budenz kalba apie kylančią Amerikoje pasipriešinimą "Ženevai".

Tuo tarpu, kai daugelis Amerikos laikraščių nešiojasi su Zukovo šeimos fotografija, atsiųsta prezidentui, užmiršdami, kad Zukovas atstovauja raudonajai tiranijai, — yra organizacijų, kurios dirba, kad iš Zukovo tiranijos būtų išlaisvinti milijonai pa-

Žydai Lenkijoje

Žydų nauji metai davė progą NYT prisiminti žydų padėtį dabartinėje Lenkijoje. Esą Varšuvos vienintelė sinagoga susirinko apie 100 žydų, nors pačioje Varšuvoje žydų esą 7000—15.000. Daugumas žydų nutolę nuo religinių tradicijų ir tikėjimo. Vienas žydas žurnalistas, išlikęs iš Vilniaus geto, pasisakė net neatsiminęs, kad tai žydų šventė.

Visoje dabartinėje Lenkijoje žydų esą 70—75.000. Daugumas buvusios Vokietijos srityje. Daugumas esą darbininkai — nebe smulkūs amatininkai ir pirkliai. Turi 8 pradžios mokyklas ir 2 aukštesnias, kuriose dėstoma žydų kalbos. Pamažu iškeliauja į Palestiną — per mėnesį duodama po 20—50 vizų.

● Kom. Kinijos radijas jau priklašioja Amerikai, kad ji sabotuojanti susitarimą dėl repatriacijos.

Ką reiškia besišypsanti Maskva

MASKVA "ANTAUSIUS" DUODA ADENAUERIUI IR NUOPELNU RYTŲ VOKIETIJAI. GRAŽINA SUOMIJAI UOSTĄ IR JUOKIASI IŠ TŲ, KURIE MANO, JOG MASKVA PASIKEITĖ

Sovietų Sąjunga po derybų su Adenaueriu ir prieš keturių ministerių konferenciją Ženevoje skubiai stiprina savo pozicijas ir išryškina savo nusistatymus:

1. Ketvirtadienį žinių agentūra Tass paskelbė, kad

Sovietų Sąjunga laiko vakarų Vokietiją tik Vokietijos dalimi; kita Vokietijos dalis tai rytų Vokietija; taigi Adenaueris negali visos Vokietijos vardu kalbėti.

2. Vokietijos sienas

Sovietai laiko galutinai nustatytas Rotsdamo konferen-

joje.

3. Apie Bulganino pažadą gražinti vokiečius belaisvius ir dabar Tass nieko nesakė. Tai vis "antausiai" Adenaueriui ir tiems, kurie aiškino, kad Maskva jau per rytų Vokietijos galvą kalbasi su vakarų Vokietija.

4. Penktadienį jau buvo Maskvoje rytų Vokietijos atstovai. Su jais tarėsi dėl belaisvių grąžinimo ir prekybos. Spėjama, kad

Sovietai parodys, jog belaisvius jie gražina rytų Vokietijos prašomi, ne Adenauerio...

5. Bulganinas, kuris tuos pažadus Adenaueriui davė, penktadienį per radiją paskelbė susirgęs. Kai kurie laikraščiai Amerikoje jau darė išvadą, kad Bulganinas esąs nustumiamas ir jo vietoj ateina Chruščiovas. Bet po poros dienų priėmimuose dalyvavo "pasveikęs" ir Bulganinas, tik

pagrindinį žodį apie Sovietų Sąjungos politiką kalbėjo Chruščiovas.

6. Šeštadienį Maskvos radijas paskelbė, kad

Sovietai gražina Suomijai karinį uostą Porkkala.

Jis yra tik 13 mylių nuo Helsinkio. Jį Sovietai "išsinuomavo" iš Suomijos 50 metų 1944 taikos derybose. "Dabar jį gražino, paaiškindami, kad "pa saulinę įtampa mažta", ir jis nesąs dėl to reikalingas. O iš tikrųjų spėjama, kad

Maskva nori ministerių konferencijoje pasakyti Vakaram: savo bazes iš sveitimų kraštų mes štai atitraukėm...

7. Šeštadienį vaizėse rytų Vokietijos ir Suomijos delegacijų garbei Chruščiovas pasakė kalbą, skirtą satelitiniam komunistam drąsinti ir Vakaram įspėti. Jeigu kas mano — kalbėjo Chruščiovas, kad Sovietai atsakė komunizmo;

jei mūsų šypsnius kas supranta kaip atsakymą nuo Markso, Engelo, Lenino, tai patys save apgaudinėja.

Jų keliu eisime ir toliau... Jeigu kapitalistai rytų Vokietijos nepripažįsta, tai nereikia to žiūrėti. Ir Sovietų Sąjungos ilgai nepripažino, bet tai ne sukludė jai augti. "Ateis laikas, kad kapitalistiniai kraštai bėsis į jūsų duris, siūlydami pripažinti". Ir Chruščiovas pa-

PLAUS XII GARBES ŽENKLUS gavė Mrs. Mary Kelly, 76 metų, keturių kunigų motina, ir dainininkė Jessica Dragonette (dešinėje). Ženklus įteikė kard. Spellmanas šv. Patriko katedroje.

KLAIPĖDA—TIK ŽVEJŲ IR KARIUOMENĖS MIESTAS

Jei Klaipėdą vėl pamatytų savo miestą, vargiai jį nepažintų. Ne tik dėl to, kad du trečdaliai išgriauti. Tik apie geležinkelio stotį liko tas pats vaizdas. Išpūdis labiausiai sveikimas dėl to, kad žmonės, kuriuos čia sutinki, gali lygiai tokius pat sutikti Minske ar Vilniuje. Keli šimtai vokiečių, kurie liko iš 40.000, nuo jų nieku nesiskiria, nebent vienas kitas dar labiau apiplyšę.

Klaipėdos vaizdo nykų išpūdi pajunti turgaus aikštę, kur ūkininkas, virtęs kolchozo darbininku, atneša nuo savo burnos atitraukęs santaupas, kad šiek tiek pinigų pasidarytų arba išgytų reikalingiausių daiktelių, pradedant nuo senų baldų, drabužių ir baigiant surūdijusiom vinim.

Gyvenimas labai brangus. Darbininkas namo parsineša mėnesinį apie 400 rublių, bet 10 kiaušinių žiemą kaštuoja 18

Iš Klaipėdos atvykęs vokiečių rašo NYSZuH laikraščiui:

rublių, kaimo sviesto kilas žiemą nemažiau kaip 28 rublius; batai ar drabužiai beveik jau dingę. Jeigu nori batus užsisakyti, mažiausia turi skaičiuoti 120 rublių.

Pakenčiamiau einasi žvejams, jeigu jie priklauso artelei ir jeigu pagauna jiems nustatytą normą.

-o-

Judėjimas uoste labai mažas. Sandėliai neatstatyti. Benzino ir alyvos tankai taip pat stovi sugriuvę. Klaipėda yra virtus žvejų miestu ir kareivinėm. Gausiai kariuomenei buvusių kareivių toli neužtenka Moltkės gatvėje. Dideli daliniai jūrininkų yra įsikūrę buvusiam idiliškam Melneragės kurorte.

Iš fabriku veikia dabar celiuliozės, degtuku, vienas cheminis ir keli kiti fabrikai. Vei-

kėlė tostą už tuos, kurie išpažįsta Marksą, Engelsą, Lenina. Bulgainas bekalbančiam Chruščiovui kelis kartus plojo per petį ir mėgino pertraukti. Buvo susidarytas išpūdis, lyg Bulganinas norėtų apraminti, kad per daug nepasakytų.

KAIP IR BUVO SPĖJAMA

Sovietų apsaugos ministeris Zukovas vaizėse Suomijos prezidento garbei rugsėjo 18 pareiškė, kad Sovietai esą nutarę panaikinti visas savo karo bazes svetimuose kraštuose. Jis skatino, kad ir kitos valstybės, tarp jų labiausiai Amerika pasektų Sovietų pavyzdžiu.

(Prie Zukovo ir kitų Maskvos didybių pareiškimų, kad jie atidavė Suomijai Porkalą, nes dabar sumažėjęs įtempimas, tektų pridėti dar tai, kad sumažėjus tam įtempimui Sovietai turėtų pasitraukti ir iš Baltijos kraštų, nes juos ižimdami aiškinosi, kad tai daro saugumo sumetimais.)

KUR MINDSZENTY?

Vatikano laikraštis "Osservatore Romano" pirmame puslapy klausia: "Kur yra kardinolas Mindszenty?". Laikraštis abejoja, kad komunistinė Vengrijos valdžia būtų ištesėjusi savo pažadą ir kardinolą paleidus. Jis papildomai skelbia, kad komunistai reikalavę iš kardinolo atsakyti nuo visų pareigų, kurias jis turėjęs prieš suimamas. Bet kardinolas griežtai nesutiko.

**SVORIO PRARADO,
BET HUMORO NE**

Iš komun. Kinijos kėlėjimų paleisti ir gražinti trys Amerikos kunigai misijonieriai domininkai. Jie buvo suimti 1953. Je netekę apie po 50 svarų svorio, bet nuotaikos neprarado. Vienas iš jų, atgabentas į Hongkongą, tuojau paklausė, kas laimėjo 1953 beisbolo pirmenybes.

**GLOSTO GRAIKIJA
IR TURKIJA**

Valstybės sekret. J. F. Dulles kreipėsi į Turkijos ir Graikijos vyriausybes, apgailestaudamas kilusius tarp Turkijos ir Graikijos nesusipratimus ir kviesdamas laikytis draugiškumo.

kia taip pat keli malūnai. Susisiekimas palaikomas autobusais. Siauras geležinkelukas neveikia, ir jo bėgiai seniai išimti. Pagrindinis judėjimas eina per visai nugriautą kvaralą, kuriame dabar padarytas "kultūrinis parkas", tarp buvusio senojo pašto ir Apollo kino. Čia įvairiom progom ilimnuojamas miestas ir prikabina vādų paveikslų.

-o-

Sugriautos bažnyčios neatstatytos. Išlikusioje angliškioje bažnyčioje ir taip pat apaštališkojoje koplyčioje protarpiais laikomos katalikų pamaldos lietuvių kalba. Evangelikų bendruomenės turi aptarnauti pasauliečiai ganytojai, bet anksčiau populiarios pamaldos namuose, vadinami "surinkimai", yra uždrausti, nes į juos žiūrima kaip į politinius susirinkimus. Ne vienas iš tų "maldos brolių" ir "sakytojų" buvo suimti ir išgabenti į Sibirą.

MASKVOS AGENTŲ RANKA (7)

Dingo Amerikos majoras

Buvo 1944 vasara. Karo veiksmas ėjo Italijoje. Vokiečiai buvo stiprios pozicijos sudarę trumpiausią liniją tarp dviejų jūrų šiaurės Florencijos. Jai sulaužyti buvo naudingi partizanai, kurie užfrontė sutrukdė tikimą vokiečių kariuomenei Italijos fronte. Partizanai buvo skubiai reikalingi ginklų ir municijos.

Bet dėl jų Amerikos kariniai sluoksniai turėjo kai kurių abejonių. Jiem išaiškinti buvo ryžtasi pasiūsti specialią misiją ir užfrontę.

Strateginės tarnybos viršininkas (Office of Strategic Services) gen. W. J. Donovan **MISIJAI PARINKO TRIS VYRUS**

Jų vadu buvo paskirtas majoras William V. Holohan, 40 m., teisininkas iš New Yorko, nepaprastai rūpestingas pareigose, griežtas antikomunistas ir praktikuojantis katalikas. Jis turėjo vieną trūkumą — nemokėjo vietinės italų kalbos. Bet jį pasirinko generolas vadu, nes tikėjo, kad jis geriau nei kas kitas išaiškins jam rūpinus abejonių.

Holohanui buvo duotas į pagalbą leitenantas Aldo Icardi, 23 metų, kilimo italas, bet jau gimęs Pittsburghe, gerai kalbantis italų dialektu, baigęs meno istorijos mokslus. Trečias buvo radiestas Carl LoDolce, taip pat gerai mokantis italų iš Rochesterio.

1944 rugsėjo 26 naktį, pakilęs iš Alžiro,

LEIT. ALDO L. ICARDI, kuris dabar kaltinamas, kad prieš dešimt metų nužudė Italijoje Amerikos maj. Holohan.

LĖKTUVAS NULEIDO MISIJĄ ITALIJOS ŠIAURĖJE

prie Šveicarijos, puikioje apylinkėje tarp dviejų ežerų — Maggiore ir Orta, apie 100 mylių už fronto į šiaurę.

Prie misijos prisijungė du italai — architektas Aminto Migliari, partizanų kelių grupių žvalgybos vadas ir partizanų komunistų grupės vadas Vincenzo Moscatelli, kurį komunistai vadino kapitonu Ciro.

Partizanų būstinė buvo įsitaisiusi Villa Castelnuovo, puikioje vasarvietės vietoje prie Orta ežero. Prie misijos buvo prijungti dar du italai — Giuseppe Manini ir Gualtiero Tozzini technikiniam misijos reikalui. Seržantas Lo Dolce iš čia pradėjo reguliariai susisiekti radiju su sąjungininkų štabu.

Aprūpinti ginklais ir pinigais partizanai buvo du didžiausi aktualūs reikalai. Tam Holohanas buvo gavęs 850.000 italų lyrų, 1.500 dol., 12.000 šveicarų frankų, 500 prancūzų aukso frankų, viso už 15.445 dolerių vertės. Paleidus juodojo rinko vertė kelis kartus padidėjo. Bet Holohanas

NESISKUBINO NEI SU GINKLAIS NEI SU PINIGAIS Per du mėnesius jis tik sykį paprašė ginklų. Kai ginklai buvo numesti, juos pagrobė komunistai. Holohanas turėjo vargo, kad bent dalis tų ginklų būtų atiduota nekomunistam partizanui, kuriems jie buvo skirti. Daugiau Holohanas neprasė ginklų. Ir tam jis turėjo pagrindo.

Amerikos kariniuose sluoksniuose buvo neatsakytas klausimas, ar numestus ginklus komunistai partizanai pavartos prieš vokiečius, ar juos pasiliks tam, kad Italijoje galėtų padaryti revoliuciją, paimti valdžią ir ją perduoti Maskvai, kaip tai buvo padaryta Sovietų „išlaisvintuose“ kraštuose, kur

jau buvo sudarytos „liaudies vyriausybės“. Majoras Holohanas

TURĖJO SLAPTĄ UŽDAVINĮ — surasti atsakymą į tą klausimą ir ginklus pakreipti tik tiems, kurie juos pavartos prieš vokiečius. Holohanas rinko žinias, o jos buvo tokios, kad jis, kaip minėta, tegalėjo tik sykį paprašyti ginklų. Dėl to buvo kilęs net konfliktas tarp Holohano ir leitenanto Icardi, kuris reikalavo patenkinti komunistų partizanų norus.

Paskui... paskui visai netrukus leitenantas Icardi 1944 gruodžio 6 pranešė štabui per radiją, kad

MAJORAS HOLOHANAS DINGO

ir kad jis, leitenantas, perėmęs vadovauti misijai, kuri vadinosi „Chrysler“ misija.

Nuo to laiko misija vis reikalavo daugiau ginklų, ir jie ėmė lyte lyti. Iki 1955 pavasario parašutais buvo leidžiami ginklai per 51 naktį. Šimtu

siuntinių buvo nuleista apie 600 tonų ginklų ir municijos. Jie visi ėjo į komunistų partizanų vado Moscatelli rankas.

Holohanas dingo. 1945 vasario mėnesį taip buvo pranešta ir jo broliui New Yorke, biržos makleriui — „dingęs“. Po dešimties mėnesių karo departamentas jam papildomai paaiškino: „žuvęs kovoje“.

Brolis jautė, kad čia kažkas nusiūta. Vėliau jis pareiškė: „Aš žinojau, kad čia kažkas yra ne taip ir kad man nepasakė tiesos apie mano brolių. Ir jis tada

PASIRYŽO PATIRTI TIESĄ APIE BROLIO DINGIMĄ

Šešeris metus jis susirašinėjo. Jo susirašinėjimas paskatino susidomėti ir armijos vadovybę. Taip pat Italijos vyriausybę. Apsaugos departamentas susirūpino irgi jau 1951. Pradėjo investigacijas Kongreso komisija. 1953 tarė žodį Italijos teismas. Ir dabar šiuo metu Washingtonas papildomai išsiskyrė iš Italijos liudininkus ir aiškina tiesą apie Holohano dingimą. Tiesa eina aikštėn baisi ir žiauri.

(Bus daugiau.)

AUKSCIAUSIO TEISMO narys W. O. Douglas ir Senato Investigacinės Komisijos patarėjas R. F. Kennedy lankėsi Rusijoje. Čia jie dvi tautinius drabužius. Dešinėje Bulgaros gyventojų nuotrauka, kurią padarė teisėjas Douglas.

IS LIETUVOS

KAIP PASTATYTI PIRKIĄ, JEI NETURI SAVO KUINO

SKŪSKITES, BET MES DARYSIM SAVO

Vilniaus „Tiesa“ didžiuliu straipsniu įrodinėja, kad piliečių laiškų ir skundų gausumas ministerijose rodo, kaip piliečiai yra ryškiai įsisauginę tarybinę demokratiją. Bėda, tik

tai, kad tokioji Žemės ūkio ministerijoje ir kitur, „ši masių kritika nėra gerbiama, viešpatauja abejinga pažiūra į laisvumą“. Štai girdi, kada Vilkaviškio kolūkiečiai skundėsi, kad jų vadovai grobsto pašarus ir kitą valstybinį turtą, blogai dirba su kadrėmis (parenka savuosius žmones), Lietuvos tarybinų ūkių ministeris Kunčinas pavedė iki birželio 15 dienos tai ištirti pavaduotojui Mončiunskui ir Malamed. Paašikėjo tiek, kad per devynis mėnesius iš kiekvienos karvės buvo primelžta 214 kg. pieno mažiau negu per tą patį laikotarpį pernai.

Kodėl betgi Kunčinas, Malamed ir Končiunskas nekibina Vilkaviškio vadovų, liudija dar atviresnis pavyzdys iš Anovilio tarybinio ūkio. Ten tarybinis rangovas Riabenko ir inžinierius mechanikas Kocer „dažnai girtauja“, kai tuo tarpu jų pastatytam svirne tyvuliuoja vanduo. Gavusi skundą, ministerija atsiuntė pareigūną, kuris surašė protokola ir reikalavo piliečius bausti. Išdavoje — „varnas varnui akies nekerta“. draugas Malamed „davė nurodymą šį laišką nuimti nuo kontrolės ir padėti į archyvą, kai tuo tarpu Riabenko su Kocer toliau girtauja...“

Už viską „Tiesa“ kaltę verčia ministerijos skyriui, vadovaujamam drg. Sinočkin, kuris skundų ir laiškų tyrinėjimą atlieka blogai. Pylos už tai gauti ir jo pavaduotojas drg. Sobolis ir ministerijos juriskonsultas Misiūnas. Ar ne būtų gera

Rašo: LINUS

BRITAI SUSIPAINIOJO

Britų kolonija Hong-kongas pareikalavo iš nac. Kinijos, kad išduotų kiną, kuris tariamai susprogdinęs Indijos lėktuvą su komunistų delegacija. Nacional. Kinijos sluoksniai viešai paskelbė, kad tokio reikalavimo vardo žmogus jiems nežinomas, ir pasijuokė, kad jie negali britams atsakyti, nes Britanija jau seniai neturi diplomatinį santykių su nac. Kinija.

DŽIUNGLIŲ PAPROČIAI

Rangūne vienas policininkas paleido 27 kalinius ir pats su jais pabėgo. Policija pabėgėlius apsupo ir kovojo daugumą jų nušovė. Policija grįžo į miestą, iškilmingai nešdamasi pabėgėlių policininko galvą.

● Valstybės departamentas rengiasi paskelbti dokumentus konferencijai, kurios buvo Washingtono 1942, 1943, Casablancaje 1942, Kairo ir Teherane 1942, Quebece 1943, 1944, Potsdame 1945, o taip pat dabar Ženevoje. Dėl to tariasi dar su Anglija ir Prancūzija.

PALANGOJ IR BIRSTONE DAUG VASAROJO

Tarybinė spauda ir laiškai iš Lietuvos sako, kad šiais metais pavergti lietuviai turėjo galimybės gausiau apsilankyti Birstone ir Palangoje, kur buvo nemaža ir iš ankstyvesnių laikų užsilikusių lietuvių intelektualų.

IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO PAKLIUVO Į LAIKRAŠČIUS

SPAUDA

1930 rugpičio 30.

suminėtos trys grupės siekia demokratinės Lietuvos, tai iš Vlike esančių 10 grupių 8 pasisako prieš Lietuvos demokratybę? Nesamone. Jeigu tik JAV lietuviai minėjo St. Seimo suaktis, tai argi tikrai nei Kanada, nei Europoje, nei Australijoje nebėra lietuvių, kurie stoji už demokratinę Lietuvą? Nesamone.

Ir keno naudai tos visos nesamones? Bolševikai seniai pilsto vandenį, kad čia emigracijoje esą fašistai, demokratinės Lietuvos priešai. „Naujiešios“ išjungia į talką tom nesamone. Jei „Naujiešios“ kalba kaip apie dėmesio vertą grupę tų, kurie visai nenori Lietuvos, atskirtos nuo kitų valstybių patenkinti dabartinę santvarką, tai bolševikai seniai skelbia, kad visa „Lietuvos liaudis“ pareiškus norą prisijungti prie Rusijos...

Gali visokių niekų bendradarbis prirašyti, bet atsakomybė vis tiek tenka laikraščiu, jeigu jame pasirodo raštai, kurie turėjo likti redakcijos krepšyje.

SUNKU PATIKĖTI, O TAIP BUVO

Ateitis rugsėjo nr. S. Sužiedelio straipsniu paminėto jubilėjų įvykiu, kuriuo šiandien sunku patikėti, kad jis būtų buvęs.

Tai ateitininkų moksleivių organizacijos uždraudimas, kuris buvo švietimo ministerijos aplinkraščių paskelbtas

Tai įvyko kaip tik tais metais, kada buvo švenčiamos Vytauto Didžiojo ir šv. Augustino sukaktys; kada jom paminėti ateitininkai surengė Kaune kongresą; ir vien moksleivių jame dalyvavo 1042. Tautininkų rezimas išsigando tokios priaugancios jėgos, ir nors prezidentas A. Smetona paskutinėje Palangos konferencijoje (1927) ateitininkus buvo išgyręs, jo švietimo ministeris dabar uždraudė.

Prieš tai sukilo Amerikos lietuviai katalikai, pakėlė balsą vyskupai ir paragino žmones kelti balsą. Kai studentai ateitininkai vyskupų mintis paskleidė atsišaukimu, valdžia įsakė kratas ir 6 studentus įkišo į kalėjimus.

Tautininkų valdžia nepaisė, teisinės padėties, nepaisė, kad ateitininkų organizacija priklausė katalikų veikimo akcijai, kuriai laisvė buvo garantuota konkordate. „Aną aplinkraščių išleisus užsienių reikalų ministeris D. Zauinis buvo spaudos atstovų užklaustas (1930. 9. 1), ar draudimas moksleiviams ateitininkams veikti nesikerta su konkordatu... Jis atsakė: „Apaštališkas Sostas neturi kariuomenės...“

Vadistinis rezimas pripažino tik kumštis jėga, bet kumštis prieš bolševikus nedrįso parodyti. Tuo tarpu tautininkų rezimo uždrausti ateitininkai, užgrūdinti slaptame veikime, drauge su kitais patriotais stoją priešintis ir bolševikiniam režimui.

FORDO TIKSLAS—SAUGUMAS

Fordas 1956 m. modelį pakreipė labiau į saugumo pusę. 6.800 Fordo pardavimų agentai rugsėjo 23 išstitys naujuosius modelius.

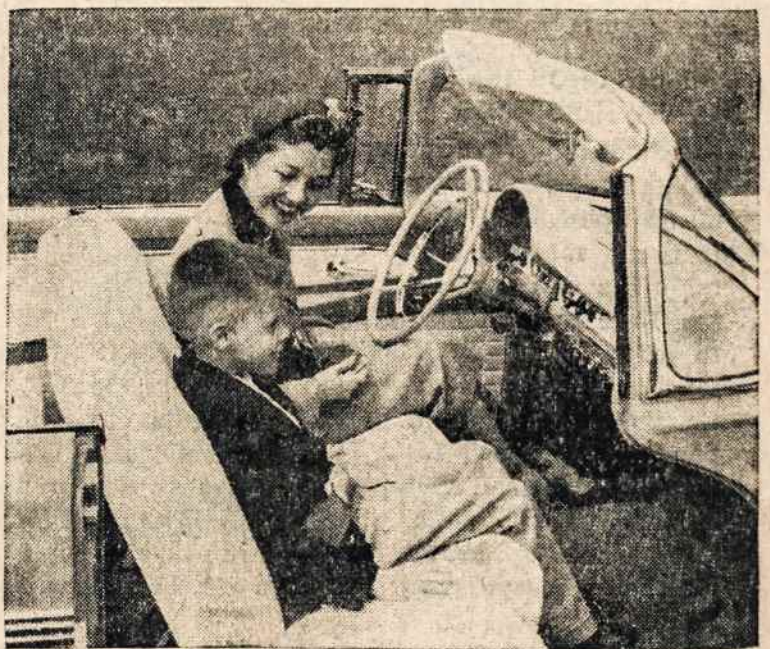
Fairlane serijoj yra 7 modeliai, station wagon'ų 6 skirtingi stiliai. Ypač kreipia dėmesį Customline serijoj 1956 metų „naujas veidas“ — du keleiviniai 4 durų ir du dvejų. Visi gaminiai aprūpinti specialiomis parkinimo šviesomis ir puošniniu išorės apdaru bei vidaus patogiais kontrolės instrumentais.

Atskira Fordo mašinų saugumo komisija studijavo visas saugumo galimybes ir jas pritaikė 1956 m. modeliuose. Vairuotojui reikalingiausi Kon-

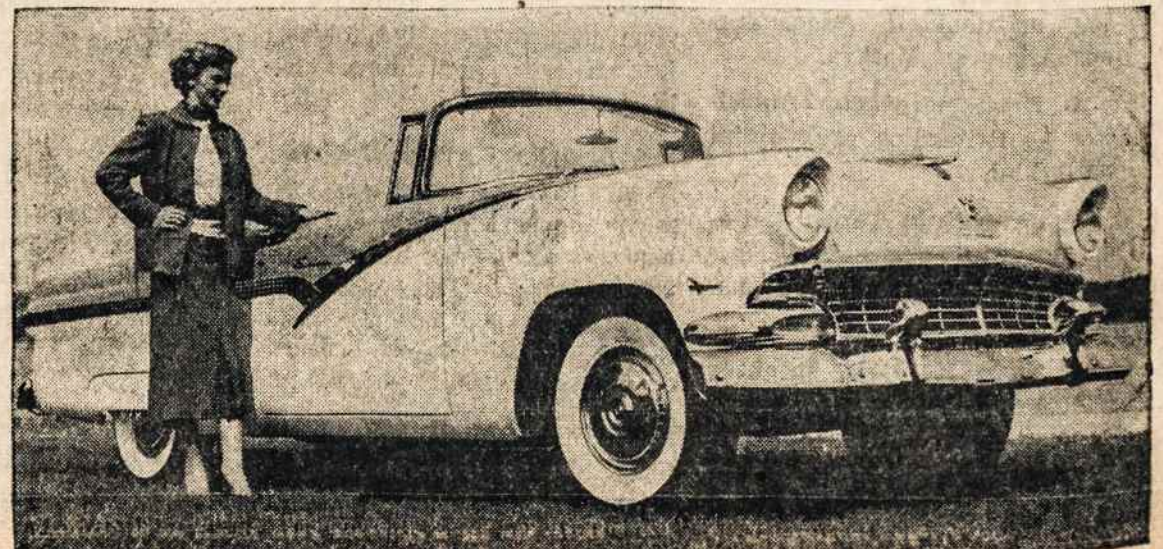
trolės aparato įrankiai sudėti čia pat ir įjungus šviesas ryškiai matomi.

Iš visų automobilių gamintojų, Fordas pats pirmasis atkreipė dėmesį į keleivių saugumą ir tai gali paliudyti automobilistinių nelaimių registruojamos statistikos.

Nesitenkinta vien tik saugumu, bet žiūrėta, kad motoras ir kitų dalių veikimas atitiktų šių dienų reikalavimus. Išvystyta aukščiausia jėga, pasiremiant dviejų motorų — Y — block V 8 ir I — block six pranašumu. Šių motorų jėga verčia pasitikėti ir duoda tikrą malonumą važiuojant ir padulkinant kitiem po nosim. (Skelb.)

SAUGUMAS — motina tikrai ramu, kad jos vaikas patogiai ir saugiai sėdi 1956 m. Sunliner Forde.

VIENAS IS 17 Fordo 1956 modelių, kurie bus išstatyti parodai rugsėjo 23.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00	PRENUMERATOS KAINA	
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Amerikoje metams	\$6.00
Half year	\$3.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Foreign	\$6.50	Pusei metų	\$3.50
		Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis. Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tikrai autoriam prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Gardu paragauti, bet reikės išspiauti

Maskvos laikraščiai ir radijas praėjusį sekmadienį pranešė, kad Sovietų Sąjungoje skelbiama amnestija nuteistiems už bendradarbiavimą su priešų karo metu. Raidiškai įstatymą taikant, jis turėtų apimti milijonus nelaimingų ir nekaltų žmonių, laikomų kalėjimuose, vergų stovyklose, išstremtų iš savo krašto į Sibirą. Iš visų Sovietų Sąjungos kalinių ir vergų tai sudarytų apie 90 procentų. Apkaltintųjų "bendradarbiavimu su priešų" jų tarpe yra nuo 50 iki 60 procentų. Neaišku, ar įstatymas bus taikomas plačiaja prasme ar siauresne? — Klausia kai kurie Amerikos laikraščiai. Bet reikėtų kitaip klausiti: kam tas įstatymas išleistas?

★

Pagrindinę priežastį nurodė pačios maskviškos "Izvestijos". Jos sako, kad ai padaryta, pasibaigus karui su Vokietija. Bet po karo esame jau vienuolikuose metuose. Kodėl tik dabar amnestija? Reikalus aiškūs: į vakarų Vokietijos kancelerio K. Adenauerio reikalavimą paleisti vokiečių karo belaisvius buvo atsakyta, kad yra tik "karo nusikaltėliai", ir jie būsia paleisti. Kad nesusidarytų įspūdis, jog likę dar neišduoti ir neišmire vokiečių, o taip pat japonų belaisviai paleidžiami spaudžiant iš užsienio skelbiama amnestija "gera valia".

Antrąją priežastį nurodo "Herald Tribune". Artėja keturių didžiųjų ministerių konferencija Ženevoje. Sovietams reikia parodyti, kad jie yra "taikūs" ne vien užsieniui, bet ir namie: va, mes atleidžiame, paleidžiame. Ir kodėl bolševikams to nedaryti, jeigu tai dar jungiasi į jų akciją "Už grįžimą namo". Tai trečioji priežastis. Visos kartu pamuštos propaganda. Ko toji bolševikinė "amnestija" siekia?

★

Ji meta meškere visiem, kurie tik tai ją čiups: užsieniui, kuris patikėtų bolševikų "gera valia", ir bėgliam, kurie susigundytų "atgailauti" ir grįžti. Kitados vyriausias bolševikų prokuroras A. Višinskis buvo paskelbęs amnestiją visiem, kurie "gailės, padarę kurią skriaudą valstybei ar partijai". Kai tokių atgailautojų atsirado, vieną naktį visus susėmė. Reikia žinoti, kad diktatoriai visokios apgaulės griebiasi, kartais ir "gailės" kitiems parodo, kaip "busilas varlėm, kurių dar neprarijo" — sakyti Nadzingės dūka.

Verta dar paminėti, kad šia "amnestija" bėgliai, ypač rusai, skatinami į diversinį ir šnipinėjimo darbą užsienioje. Įstatyme parašyta, kad bus atleista ir tiems, kurie buvo įsijungę į antibolševikinį veikimą, jei "savo kalte bus nuplovę patriotiniu darbu savo tėvynės labui", kitais žodžiais tariant, kuo nors atsilvėgnę Sovietų Sąjungai. O kuo galima "atsilyginti", aiškinti nereikia.

Taigi, tas naujas bolševikų skanėstas gali kam rodytis gardus paragauti, bet reikės ir jį išspiauti.

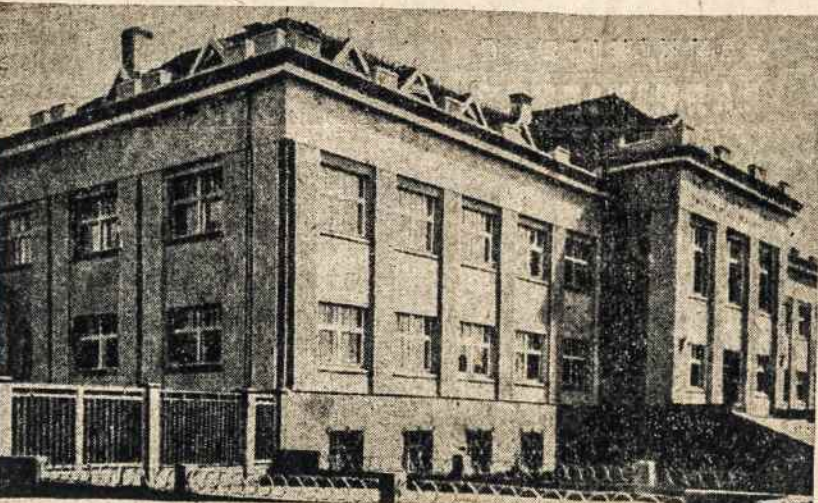
Rugsėjo 1 d. prasidėjo nauji mokslo metai Lietuvos mokyklose. Ta proga komunistinė Tiesa neiškentė nepasigyrusi, girdi, "tarybų valdžios metais į neregėtą aukštumą pakilo liaudies švietimas". Kiekvienais metais esą didinamos biudžetinės sumos, mokyklų tinklas jau pilnai patenkinas (!) darbo žmonių poreikius ir vis toliau plečiamas...

SOVIETINIAI SKAIČIAI IR TIKROVĖ

Ružavomis spalvomis piešiamą vaizdą komunistinė spauda stengiasi paremti įspūdingais skaičiais. Dabar kasmet pradinėse, septynmetėse ir vidurinėse mokyklose mokosi daugiau kaip 400.000 žmonių. Šiemet 36 septynmetės mokyklos paverstos vidurinėmis, 49 prad. m-las septynmetėmis ir 63 prad. m-lų komplektai — savarankiškomis prad. m-lomis. Iš viso šiemet turi veikti 12.415 pradinų, 970 septynmetių ir 360 vidurinių mokyklų. Įvestas Sov. S-gos pavyzdžiu privalomas septynmetis mokslas ir ruošiamasi pereiti į privalomą vidurinį mokslą.

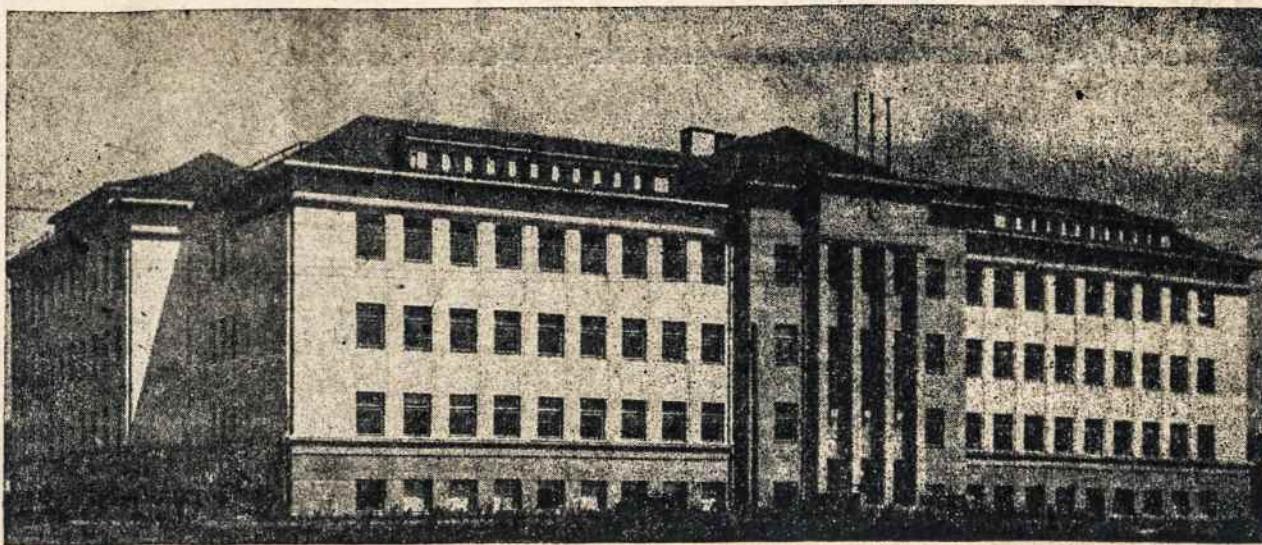
Sakysime, jog šitie skaičiai yra teisingi, nors niekas jų negali patikrinti. Antai, kaip iš tos pačios komunistinės spaudos paaiški, "dėl Mažeikių ir Tauragės vykdomybų rajonų kaltės" praėjusiais mokslo metais nebuvo atidarytos 3 prad. mokyklos, nors jos buvo 1954 m. liaudies ūkio plane... Tačiau ir patiekieji oficialūs skaičiai gali apgauti tik nežinančius, kuriems sudaromas įspūdis, tarsi visą švietimo tinklą Lietuvoj būtų sukūrę valdžion atėję komunistai.

Pakanka prisiminti, jog 1939 1940 mokslo metais Lietuvoje prad. m-lų buvo 2.743 (vadinasi, žymiai daugiau, negu dabar), gi iš viso pradinėse ir vidurinėse mokyklose mokėsi apie 380.000 mokinių. Ypač

VETERINARIJOS AKADEMIJA, pastatyta Vilijampolėje, Kaune, Lietuvos Nepriklausomybės laikais.

Švietimo darbai Lietuvoje

AUKSTESNIOJI TEHNIKOS MOKYKLA, pastatyta Kaune Lietuvos Nepriklausomybės laikais.

paskutiniaisiais Nepriklausomojo gyvenimo metais buvo pastebimai staigus mokinių skaičiaus augimas, kuris nė kiek nesus mažėjo per visą vokiečiųmetį. Nors buvo daromas hitlerininkų pasikėsėjimas trukdyti Lietuvos švietimo darbą. Labai atsisargiai apskaičiuojant, kiekvienais metais mokinių skaičius vidutiniškai priaugdavo apie 13.000. Todėl tiesiog stebėtis tenka, kad

šandien bendras mokinių skaičius Lietuvoje beveik toks pats kaip prieš 15 metų.

Be to, komunistai nenurodo, kokį nuosimtį šandien sudaro atėjūnai — rusai, o jis tikrai didelis. Su didele propaganda skelbiami sovietiniai skaičiai patys byloja, kaip pavergėjai sužlugdę gražiai klestėjusį Lietuvos švietimo darbą.

KODĖL DAUG VAIKU NELANKO MOKYKLŲ?

Giriamasi, jog įgyvendintas privalomas septynmetis mokymas. Tačiau

daug mokyklinio amžiaus vaikų mokyklos nelanko.

Pavyzdžiui, vien tik Obelių rajone pernai buvo tokių 107.

Kokios priežastys? Pagal komunistinę spaudą, svarbiausia priežastis ta, kad vaikai "buvo neteisingai įtraukti į sąrašus". Be abejo, prie bolševikinės administracinės netvarkos ir taip atsitinka. Tačiau valdžios pareigūnų apsilėidimas neatbaido siekti mokslo. Antai, pernai rugsėjo 1 d. į Kėdaičių vidurinę mokyklą atvyko 121 mokinys, neįtrauktas į registracijos sąrašus. Šiemet rugpjūčio mėn. buvo pravesta antroji mokyklinio amžiaus vaikų registracija.

Tikrosios nelankymo priežastys glūdi vis dėlto kur kitur. Juk dalis moksleivių nustoja lankyti mokyklą, nepasibaigus mokslo metams. Neretai tai įvyksta "dėl kolūkių valdybų kaltės". Tokių atvejų žinoma Plungės rajono Kulių ir Alksnėnų apylinkėse, kur dėl tos priežasties nelankė 20 mok. Kupiškio rajone, kur taip pat nemažai nelankančių, — 37 nelankė mokyklos "be rimtų priežasčių".

Atrodo, jog rimčiausia priežastis — medžiaginis nepajėgumas, sunkumai. Nors komunistai ir giriasi, jog dabar savo vaikus gali leisti mokyti kiekvienas darbininkas ir kolūkietis, tačiau

nevisi tėvai įstengia.

Netiesioginiai šita liūdna fakta pripažįsta pati komunistų spauda, kuri išskėlė reikalą "sudaryti visuotinio mokyklos materialinius fondus, iš kurių būtų galima suteikti paramos laikinai į sunkią materialinę padėtį patekusių tėvų vaikams".

LIETUVOS MOKYKLŲ VARGAI

Lėšų atžvilgiu mokyklos visiškai priklauso nuo vykdomybų komitetų ir vad. liaudies švietimo skyrių malonės.

Ukmėrgės ir Trakų rajonuose

vykd. komitetai laiku neišduoda mokykloms skirtų lėšų Obelių rajone iš inventoriaus įsigijimui skirtų lėšų tepanaukta tik 1/6. Visiškai nepanaudojo

Samanių, Buniškių, Kriaunų ir eilė kitų apylinkių tarybų. Skaudvilės rajono vykdomieji komitetai jau kelinti metai nesirūpina mokyklų parengimo darbais. Pati Tiesa pripažino, jog daug kur "susidarė nerimą kelianti padėtis remontuojant mokyklas bei atliekant kitus jų parengimo darbus". Pandėlio rajone mokyklų remonto "problema neišsprendžiama". Radviliškio rajono Miežaičių pr. m-laj lyjant pro stogą sunkiasi vanduo, neįmanoma dirbti. Kavarsko rajone ir šiemet užvilktas remontas.

Labai opus iš viso mokyklų patalpų klausimas. Kupiškio V. Rekašiaus vardo vidur. m-loje mokosi daugiau negu 1000 mokinių. Mokyklos patalpos nepriitaikytos, dirbama išsidėsčius septyniose vietose. Nors ministerija jau seniai žada, bet naujos mokyklos statyba dar ir šiemet nepradėta. Obelių rajono Kriaunų vidur. mokykla praeitais mokslo metais dirbo n e n o r m a liomis sąlygomis: dviem pamainom trejose išmėtytose patalpose. Iki šiol dar nebaigti įrengimo darbai naujai statomam name. Taip pat ir Vyžiečių septynmetė m-las šiemet turės dirbti trejose patalpose. Obelių raj. vykd. k-to pirm. tūlas Moseiko visiškai nesirūpina mokyklomis.

Pagal komunistinės spaudos pranešimus geriausia mokyklų padėtis yra Kupiškio rajone, kur šiemet suremontuotos visos mokyklos, aprūpintos vaizdinėmis priemonėmis, sparčiai ruošiamasi kurui. Lėčiau buvo vyk-

domi remonto darbai Sakiuose, Raseiniuose, Panevėžyje ir Eišiškėse. Šiais metais Šiauliuose pradėta statyti nauja vidurinė mokykla, kurioj galės mokytis 960 mokinių. Viečio rajono Pastreivio apyl. septynmetės m-las statyba turėjo būti užbaigta iki naujų mokslo metų pradžios. Tačiau darbai lėtai vyks, ypač blogai pasirodė mokslo metams. Iš 3 rajone esančių vidur. mokyklų neparuošta nė viena; iš 14 septynmetių — vos trys, o iš 33 pradinų m-lų tik 4. Alytaus rajone atremontuotos tik Alytaus, Kurnėnų ir Nemunaičio septynmetės, o taip pat Alytaus I-oji ir II-oji vidur. mokyklos. Obelių rajone atremontuotos Bagdoniško septynmetė, ir Vėduviškio, Lukštų ir Lašų pr. m-las. Kitose mokyklose buvo reikalingas kapitalinis remontas, bet pasitenkinta tik sienų išdažymu. Visiškai neparuoštos Butkūnų, Kraštų, Miegionių, Piepalių ir eilė kitų pr. mokyklų.

Šiuo metu veikia 186 internatai, kuriuose pernai gyveno 5000 mokinių. Jų aiškiai per mažai. Nors jau kelinti metai kai kalbama apie naujų internatų įrengimo reikala, nepajudėta iš vietos. Pačios komunistinės spaudos nusiškundžiama, jog tam skirtos lėšos nepanaudojamos, užplanuotų statybų užduotys nevykdomos. Prie Kavarsko vidur. m-las jau pernai turėjo būti įrengtas internatas, tačiau ir šiemet nematyti darbų pabaigos. Ignalino, Jiezno, Kavarsko, Marijampolės, Kelmės, Molėtų rajonuose praėjusiais metais neatidarytas nė vienas internatas, nors daug vaikų mokyklos nelankė. Eišiškių rajono Valkininkų vidur. mokyklos internatas vis dar stovi be stogo, nors Trakų pramonės kombinatas jau balandžio mėn. buvo smarkiai kritikuotas už "neleistinai delsiama gontų paruošimą". Šviet. ministerijos Kapitalinės statybos skyrius reikalingiems rajonams labai pavėluotai išskiria statybines medžiagas.

Skandalingoje padėtyje yra mokytojų butų, jų įrengimo ir kuru aprūpinimo klausimas. Vietiniai komunistinės valdžios organai visiškai tuo nesirūpina. Nenuostabu, jog trūksta mokytojų.

Eilėje mokyklų vis dar nėra labai svarbių dalykų dėstytojų.

Kaip viešai pripažino šviet. min. pavad. Kavaliauskas, stinga net kvalifikuotų fizinės kultūros dėstytojų. Šiuo metu tik 40% visų kūno kultūros dėstytojų yra baigę aukštąjį mokslą. Kiti yra baigę tik kursus.

Bkl. (ELI)

BIRUTĖ EMPAKERYTĖ

PAVANDENIUI

6

Iš tiesų, aš galėjau anksčiau tai pasakyti, tačiau ar gi taip jau svarbu? Tik kažkaip lengviau pasidaro širdyje, kai visa išsipasakoji žmogui, kuris turi tave daugiau pažinti, negu kuris kitas. Ir nebijai, kad jis gali tave nupūsti visai iš savo kelio, tartum pienės nužudėjusio žiedo pūkelį, ir nusišypsojęs nueiti. Ir nepyktum tuomet. Ir širdis ne taip drebėtų. Visai negalėtum pykti, nes jis būtų teisus, o tu buvai melagė. Bet ar gi negeriau būti, negu pasilikti?

Jaučiu, tu pavargai nuo mano pasakojimo. Rodos, daug dar galėčiau prie to pridėti, bet ar gi tai svarbu? Juk ir dabar jau visa aišku. Kartais iš kelių palaidų minčių sužinai visą istoriją, o kartais iš gražiausio pasakojimo nieko atmintyje nepalieka.

Aš turiu tau tikrai nuoširdžiai padėkoti už išklaušymą. Ką tu ji tai pasakyti, — tai yra

grynai tavo reikalas, bet aš būsiu rami. Jeigu nusišypsai ir nueisi, bus skaudu, bet žinosiu, jog tiesą sakiau. Nors dažnai mes mėgstame geriau gražų melą, negu žiaurią tikrovę. — Iš karto Mykolas veik nežinojo ką sakyti. Jis tik žiūrėjo į ją. Liucija jau daugiau nieko nepasakė. Jos žvilgsnis buvo paskendęs kažkur tolyje. Ji nenorėjo daugiau nieko pasakyti, nes jautė, kad ateitis priklausys nuo jo žodžių. Jis gerai suprato, kad tas jaunasis daktaras yra jis pats.

— Nežinau ar dabar galiu tikėti šia pasaka — pagaliau pasakė jis. — Pažinau tave nuo mokyklos suolo, tačiau tikrai tokia, kokia ten buvai, bet šių pasakojimų. Gerai tu pasakiai; aš esu išdidus ir niekuomet nemanu daryti kitaip negu mano numatytą, tačiau šį kartą mano buvo visai kas kita galvota. Ar nebūtų geriau, jeigu tu iš viso nebūtum prisiminus panašius laikų ir nepasakojus? Tai

nėra jokia baisi paslaptis; tik aišku, jog tu melavai kažką ir toliau nežinau kuo tikėti. —

Ir tuomet atsako Liucija: Ne, toliau tylėti negalima. Tuo labiau, kad aš ne visada tikėjau tavo žodžiais... Kartais negalima tylėti. Nors nori nieko nesakyti, nors sukandį dantis, tačiau negali tylėti ir tiek...

— Niekuomet nemaniau, kad tu galėtum kada nors meluoti. Ne, ne... To tu negalėjai daryti. Sakyk, kad tai buvo tavo prasimanymas, kad norėjai pažūrėti, ką aš ji tai pasakysiu, ir vėl mes pamiršime tai, tartum būtų buvę kažkieno kito pasakyti neteisingi žodžiai. Bet jis išgirsta tylų Liucijos balsą: "Ne... Šį kartą ne... Tu gali nueiti ir niekuomet pas mane nesugrįžti, bet tai tiesa, tai tikra tiesa, ką aš pasakiau..."

Ir tuomet ji nuima nuo piršto žiedą ir duoda jam, o jis sako: "Telioka tau atminimui". Bet ji kartoja: "Ne, man nereikia jokių atminimų... Tai priklauso tau. Kartais be jokios dovanos galima daug ilgiau nešioti žmogų širdyje..." Ji neatsisuka ir nepažiūri į jį, tik atsistoja ir dar arčiau prieina prie upės. Ji jaučia, jog jis turėjo nueiti, bet neatsisuka ir nepažiūri. Tik dabar staiga

pajunta to nuėjusio žmogaus vertę, bet šaukti negali. Žino, jis pats pasirinko tai. Kas žino, gal nusivijo savąją laimę, kurios čia niekada nebūtų sutikęs.

Ji žiūri į tiltą, bet niekas juo neina, o gal tik ji nemato, nes jau visai tamsu.

Tuomet ji prieina prie gluosnio ir apkabina jo liemenį. Dabar ji tokia vieniša, kaip ir tas gluosnis. Jie abu rymo ir žiūri į bangas, bet nieko vienas kitam negali pasakyti. Tik šakos juoda. Ir ji kartoja sau: "Gėlės nuvysta, aukso žiedas sudyla... Tik meilė palieka širdyje ir niekuomet nedingsta..."

Pažvelgia į upę. Taip, visa teka pavandeniui. Visa, net ir mūsų dienos. Tik ji nenorėjo pasiduoti ir eina prieš srovę. Bet ar ilgai pajėgs? Dažniausia srovė tokius negailestingai panardina savo bangose ir jie daugiau jau nepajėgia išplaukti ir paviršiu. Taip ir dingsta.

Nežino, kiek valandų ji išstovėjo prie gluosnio. Visai tamsu. Pasisukus eiti, kažkas ją sulauko už pečių ir ji išsėgandus atsisuka. "Nejau angelai skraidytų", mąsto ji, nes nėra girdėjusi žingsnių. Ir greitai išgirsta žodžius: "Liucija, ak Liucija, neprasilienkim jau šį kartą. Ir nepasakok man dau-

giau jokių istorijų. Pažįstu dabar tave tik tokią, kokia esi ši vakarą ir jokios kitos nemačiau ir visai nenoriu pažinti. Tu buvai visai teisi, panašiai galvodama apie mane, bet dabar visa taip staiga pasikeitė. Bet ar gi aš buvau kaltas, jeigu man nuo pat vaikystės dienų buvo kalama, kad aš visa daug geriau darau už visus kitus? Man niekada niekas nepasakė, kad aš galėčiau kada daryti ar bent galvoti blogai. Aš pykau, kam panašiai kalbėjai ši vakarą, bet dabar suprantu, kad buvai teisi. Geriau kai nėra to nežinojimo, kuris mus persekioja. Tik šis pasakojimas mus sustatino. Gal būt ši vakarą, o gal kurį kitą aš būčiau tau kažką pasakęs, kas būtų mus galutinai išskyręs, nes visą laiką jaučiau — tu manimi netikėjai. Tik šis liūdesys vos čia susitikus, mano nusistatymą pakeitė. Šį rudenį važiuosime į kitą galą šios upės pažūrėti, kaip meta savo senus lapus gluosniai ir ievos" — ir jis šypsojosi.

Ji taip pat su šypsniu lūpose paėmė jį už rankos, privėdė arčiau prie upės ir pasakė: "Žiūrėk, nejaugi mes galime tekėti prieš srovę? Juk matai, kaip visų augalų lapai palinkę pavandeniui..."

MASKVOS — SYDNĖJAUS AŠIS

(Atkelta iš 2 ps.)
APIE "VIDURINĖS ŽEMĖS" TEORIJA

Prieš 50 metų Sir Halford Mackinder buvo sugalvojęs teoriją apie "vidurinę žemę" (Heartland), kuri gali būti kitų nepažeidžiama, nes neprieinama dėl gamtinių kliūčių. Dabar teorija pasirodė atgaivinta lenkų žurnale "Problem" 1950. Ji buvo papildyta ir sukonkretinga. Pagal tą sovietinių lenkų žurnalą "vidurinė žemė" — tai Sovietų dominuojama sritis. Laikraštis davė ir porą žemėlapių su dviem tos žemės centrais — sausžemyje ir vandenyne.

Žemyno centras, Maskva, jungiamas linija su vandenyno centru, kuris yra Australijos šiauriniame vakariniame krante Sydnejuje.

Tokiu būdu susidaro Maskvos—Sydnėjaus ašis, panašiai kaip buvo Berlyno — Romos — Tokio ašis, kuri turėjo dominuoti Europą ir Aziją. Nauja ašis turėtų dominuoti visą žemės kamuolį. Bet svarbiausia ji turi būti ne kevis augalų lapai palinkę pavandeniui...

Politiniai įvykiai Azijoje, sako tas karas attache, rodo, kad Sovietų Sąjunga veržiasi per Kiniją, per Indokiniją šitos ašies kryptimi.

Iš Azijos tiesioginis tiltas į Australiją esanti Indonezija.

Tai tvirtino jau bolševikų teoretikas Bucharinas. Vladimir M. Petrov, Sovietų atstovybės Australijoje trečiausias sekretorius, pabėgęs iš sovietų, pristatė Australijos valdžiai dokumentus, kuriuose buvo matyti Sovietų didelis susidomėjimas Australijos dalim, kur galima įsitaityti povandeninių laivų ir aviacijos bazes.

Peršokti į Australiją ir ją apvaldyti reikėtų jau kontroliuoti visus vandenius.

Autorius savo informaciją baigia įspėjimu, kad

Vakarų vandens keliai nebėra saugūs, kad Sovietai savo povandeniniais laivais susisieks nuo vieno ašigalio iki kito; kada jie atplaukia prie Amerikos pakrančių Pacifike, prie Kanados Atlante ir pietų Azijos vandenynė; kada Sovietų veržimasis Maskvos—Sydnėjaus ašies linkme labai ryškus. M.

MOTERŲ PASAULY

Moterys švietimo darbe

Kiekvienam žmogui sunku išieiti iš nusistojusio įprasto kelio. Tą patį nelengvai duodasi ir organizacijoms. Šio teigimo pavyzdžiu galėtume paimti **Moterys Sąjungą**, 1953 metų Seimas Čikagoje nutarė pradėti švietimo — kultūros veiklą ir pavedė antrai vicepirmininkei peržiūrėti planus. Bet visa Centro Valdyba neįsisamono, kad jos pareiga vadovauti ir duoti kuopoms nurodymus švietimo programai vykdyti. C. Valdyba pasitenkino tik pakvietimu G. Kaneb konferencijų komisijos pirmininkei.

Centro Valdyba ėjo sena vaga, šaukdamą ir šių metų seimą. Anot vienos kalbėtojos: „Švietimo reikalai buvo palikti už durų“, nes jie nebuvo įjungti į seimo darbotvarkę, skirtą visoms atstovėms. Prieš seimą įvykusioje „Apšvietimo dienoje“ nerado reikalo dalyvauti nė vienos C. Valdybos narės. Tai liūdina apsiereikšimas organizacijoje, turinčioje savo himnė įrašytus žodžius:

„Svieson pirmyn...
... Skaitlingos Sąjungietės
eilės visus mokins tėvynės meilės...“

Sąjungos viršūnės vis dar galvoja, kad pora asmenų galėtų už visos švietimo — kultūros darbą. Be C. Valdybos pavyzdžio negalima tikėtis, kad kuopos domėtųsi ne vien medžiagiais reikalais — pašalpa bet pažvelgtų plačiau į gyvenimą, pasistengtų nuo jo reikavimų neatsilikti ir dėtų pastangas užimti deramą vietą lietuvių visuomenėje. Šiandien daugelis kuopų turi mažą reikšmės net savo parapijos gyvenime. Kodėl? Jos apsisotjo vien savo siaurais asmeniškais reikalais.

Kultūrininkės laimėjo
Paskutiniiais laikais Worcesterio Sąjungietės nurodė naujus kelius Sąjungai, Worcesterio dar gyva Sąjungos įsteigėjų atmintis, kurios kūrė pirmą eilėn kultūrinę, o paskiau pašalpinę organizaciją. Ten gyvena „Moterys Dirvos“ pirmoji redaktorė U. Daukantienė, žymios tų laikų veikėjos V. Liutkienė, O. Sidabrienė, M. Watkins ir kit. Jos dar ir šiandien

sielojasi Sąjungos reikalais. Marcelė Watkins jaunatvišku užsidegimu gražiai vadovauja ne tik savo parapijos kuopai, bet eina net trijose valstybės direktorės pareigose. Ji sugebėjo pasitelkti ir naujas tremtines ir gražiai su jomis bendradarbiauja. Jos prašymai ir jos dukra Genovaitė Kaneb talkina Mot. Sąjungai. Ši plataus išsilavinimo ir gabumų moteris inėš žymę kultūros duoklę sąjungai. Ji būdama pastaruoju metu konferencijų šaukimo komisijos pirmininke, išjudino rytinių valstybių kuopas sušauktomis konferencijomis, kuriose buvo gvildenami visuomeniniai moterims rūpimi klausimai. Be to, ji, turėdama muzikinį pasiruošimą, suorganizavo sąjungiečių chorą ir jam vadovaudama gražiai užsirekomendavo, kaip vietos visuomenėje, taip ir kitur.

Tenka pažymėti ir trečią švietimo bare pasireikšusią sąjungietę — „Moterys Dirvos“ redaktorę Matildą Pauliukoną.

niere. Ji dėjo daug pastangų tobulinti Sąjungos organą, norėdama jį taikinti platesnei moterų visuomenei. Bet jos pastangos nebuvo reikiamai įvertintos, net gi trukdomos. Pasirodo, dauguma sąjungiečių labai konservatyvūs, nemėgsta jokių pakeitimų. Net lietuvių kalbos atžvilgiu nenori pažangos. Daugelis vartoja ne tik barbarizmus, paimtus iš anglų kalbos, bet ir anglų kalbos stilių yra pasisavinusios ir mažiausia gramatiška lietuvių kalbos pataisymą laiko minties iškreipimu ir kelia protestus.

Worcesterio seime kultūrininkės laimėjo, pravedamos seimo nutarimą, kad švietimo klausimai nebus palikti „už durų“, bet įtraukti į ateinančio seimo darbotvarkę. Ir išties, kam leisti visą suvažiavimo laiką apdraudus reikalams, jeigu juos tvarko valstybės draudimo departamentas ir Sąjungos techniškas personalas prižiūrint Centro Valdybai.

M. Galdikienė

GENOVAITE KANEB

Morkos iš visų daržovių daugiausia turi A vitamino

Prieš mėnesį kalbėjome, jog kiekvienas maisto produktas turi skirtingos naudos mūsų organizmui ir kad kasdieninis mūsų valgis, pirmoje eilėje, turi būti įvairus. Karo metu, Amerikoje, buvo sudaryta septynių pagrindinių maisto produktų lentelė, iš kurių šeiminiškoms buvo patariama varti kasdieninius patiekalus. Ypačiai buvo pabrėžiama, kad kiekvienos maisto grupės būtų valgoma kasdien. Pirmajai tos lentelės grupei priklausė žalios daržovės: žalios pupelės, švieži žirniai, brokoli, salotos, morkos, špinatai, šparagai, kopūstai, ropės, žali pipirai, batviniai, svogūnų laiškai. Šeiminiškės, kurioms rūpi, kad šeima būtų rūpestingai ir sveikai maitinama, sako lentelės sudarytojai, pasikabins tą lentelę ant sienos ir stebės, kad kiekvienas šeimos narys gautų mažiausiai pusę stiklinės žalių daržovių į dieną. Mažiausiai, bet patartina jų suvalgyti ir daugiau, nes žalios daržovės lengvina virškinimą, neturi daug kalorijų — taigi netukina. Maistingumo atžvilgiu, žalios daržovės yra pagrindinis vitamino A šaltinis. Taip pat jos duoda mūsų kūnui reikalingo

kalcijaus, geležies, vitamino C. Bet kiekviena rūšis, žinoma, yra kiek skirtinga savo sudėtimi. Manau, būtų mums įdomu išgirsti „kurių mūsų parastai vartojamų daržovių yra vertingiausių? Aišku, morkos. Šalia jau ir taip gražios ypatybės, kad jos yra nebrangios, morkos gali didžiuotis, kad vienintelė didelė ir jauna morka suteikia žmogui dvigubą jam reikalingo kasdien vitamino A normą. Tuo tarpu, mūsų gana didelėje pagarbėje laikomos salotos (lettuce, o jos brangios!) teatneša 10% vienoje vidutinėje galvutėje. Išidėmėkime, kad reikėtų suvalgyti 10 salotų galvutę į dieną, kad galima būtų užpildyti vitamino A kasdieninę normą. Todėl patartina, ruošiant salotas imaišyti gana daug kitos rūšies „turtingesnių“ daržovių, kaip žalių pipirų, pomidorų, žalių svogūnų, žirnių, water cress, ir kitų. Kopūstų maistingumas, vitaminų atžvilgiu jeigu jie yra paruošiami žali, priklauso nuo jų spalvos. Kuo žalesni lapai, tuo daugiau galima tikėtis juose rasti vitamino A. Ta pati taisyklė galioja ir kitoms lapuotoms daržovėms. Normaliai ko-

pūstų pusė stiklinės duoda tikrai 3% kasdieninės vitamino A normos. Žalių kopūstų salotų vertę galime žymiai pakelti, juos sumaišant su morkomis.

Antroji medžiaga, kurios seimamės iš žalių daržovių, yra geležis. Čia visas nugalai mūsų taip gerai pažįstami batviniai. Todėl tegyvuoją šaltibarščiai ant lietuviško stalo. Antroje vietoje geležies atžvilgiu yra vitaminais neturtinti kopūstai, špinatai ir, pagaliau, žalios pupelės — tik 7% mums reikalingo kiekio.

Kaip matome daržovių kainos mažai, o beveik nieko, turi bendro su jų maistingumu. Dažniausiai brangios daržovės yra tos, kurių auginimas ir pristatymas reikalauja didelių išlaidų. Galime maitintis sveikai ir pigiai. Šeiminiškės, kurios norėtų arčiau susipažinti su maistimosi klausimu, rekomenduojame neseniai išėjusią Dr. Henrietta Fleck „Modern Diet and Nutrition“!

Gausite už 35 centus. Sekantį kartą išgirsime apie antrą „Septynių pagrindinių“ grupę: Citrininius vaisius ir pomidorus.

O. S.

MARCELE WATKINS

MOTERŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

posėdžiavo rugp. 15—18 d. Worcesterio, Mass. Seimui pirmininkavo Al. Poškienė. Į Centro Valdybą išrinkta: pirm. J. Mack, I vicepirm. M. Sriūšienė, II vicepirm. Ad. Hussey, rašt. M. Vaičiūnienė, išd. D. Kamm, išdo globėjos M. Druktenis ir N. Satūnas.

Moterys Dirvos redaktorė — Dalė Murray. Amerikos Balso lietuvių skyriaus atstovas, atvykęs į Moterys Sąjungos seimą, užkurdavo seimo prezidento ir keliolikos sąjungiečių kalbas perdavimui į Lietuvą.

Moterys Sąjungos seimas pasiuntė sveikinimo telegramą J. A. V. prezidentui, valst. sekret. J. F. Dulles, ir Jungt. Tautų sekretoriui; prašome daryti žygus išlaisvinti Lietuvą iš bolševikų vergovės.

Seimas priėmė šiuos nutarimus:

1. Testi katalikinę akciją tarp lietuvių;
2. Palaikyti lietuvišką dvasią savo tarpe;
3. Vykdyti švietimo — kultūros

AR AMERIKIEČIAI VYRAI GERESNI UŽ EUROPIEČIUS

Šio puslapio skiltyse prieš kurį laiką tilpusi Judith Crist straipsnio santrauka, vardu: „Ar europietės yra geresnės žmonos?“ sužadino sekancias mintis: Gal europietės ir yra geresnės žmonos, bet ar amerikiečiai nėra geresni vyrai? Pagrindiniai priekaištai autorės padaryti amerikietei žmonai suskirstomi į tris grupes. Jai prikišama 1) kad ji vyrą įkinko į namų darbus, 2) kad ji neduoda vyrui laisvės, ir 3) kad ji sugriauna šeimoje „hierarchiją“ ir tuo pačiu šeimos dvasią.

Norėtusi šiuos priekaištus padiskutuoti iš kitos pusės. Pirmiausia, paėmus pirmąjį punktą, koks gi europiečio vyro po-

žiūris į namų darbus? Dažniausiai jis reziumuojamas posakiu „Tai bobiški darbai“, ir vyras dažnai nė piršto nepajudina, kad žmonai padėtų. Dar dažniau girdėti posakis:

„Aš pavargęs, o ką tu visą dieną veikei?“. Amerikietis gi supranta, kad namų darbas gali daug labiau nuvarginti negu darbas už namų ribų, ir žmoną dažnai pavaduoja. Jis mato, kad žmona dirba ne nustatytą valandų skaičių, bet visą dieną. Kai jis sau gali vakare skaičiuoti laikraščius, žmona dar turi begalės darbų užbaigti. Argi tai nėra lygybė, jeigu ir jis kiek jai padeda, ir vėliau abu laisvai vakarą praleidžia? Kodėl jis turi išeiti „su draugais“, o ji namie nuolat viena triūstis? Amerikoje jau maži berniukai padeda motinai lėkštes plauti, ir užaugę neigija tos pamiškos „bobiškiems darbams“.

Jie užtai būna daug geresni savo pačių šeimose.

Antra, ar europietis vyras dažnai sau ne per daug laisvės pasiima? Daugelyje atvejų Europoje vyras šeimoje tęsia sau toliau viengungiškos laisvės gyvenimą, tuo tarpu kai moteris, auginanti vaikus, sau nė iš tolo panašios laisvės negali leisti; antraip, ji bus bloga žmona ir motina. Ji prapratusi labai dažnai girdėti posakį: „Pareisiu namo kiek vėliau“, ir tariamai, anot minėto straipsnio, nepameta galvos, jei vy-

ras „papietauja su savo sekretore, ar pašokina baliuje merginą“. Dažnas europietis vyras žino, kad žmona lieka žmona, nepabėgs, ir keletas romantiškų „avantiurų“ nepakenks. Gi, kaip pati minėto straipsnio autorė sako, „amerikiečiai žino, mi visur kaip patys ištikimiausi vyrai“. Taigi, jų žmonos gal ir gerai daro, kad neužsitupinamie, o vyrus šiek tiek prirakiną, ir kad deda tiek daug pastangų savo moteriško patrauklumo išlaikymui. Tai sumažina vyrui pagundas eiti to patrauklumo ieškoti kitur.

Trečia, ar neperdaug dar tos senoviškos („tylėk boba“) tipo hierarchijos europietiškos šeimos? Duoti vyrai pajusti kad jis yra šeimos galva, gal ir protinga, bet, kai ta galva viską sprendžia pati viena, ir ką vyras pasako, tas šventas, moteriai nediskutuotina, tai jau liūdina. Dažnai dar Europoje ši tradicinė šeimos hierarchija pagrįsta taip pat „tradicine“ vyrų nuomone, kad „boba ne žmogus“.

Išvada: gal amerikietės žmonos ir turi iš europiečių ko pasimokyti, pavyzdžiui, kaip savo vyrus daugiau paleipti (galbūt net atnešt jiems karštas pusryčius į lovą), bet kalbant apie pačius vyrus, europiečiai tikrai turi daug daugiau ko pasimokyti iš savo brolių amerikiečių.

A. Leonaitė

WORCESTERY SVARSTYTI KULTŪROS REIKALAI

„APŠVIETOS DIENA“

įvyko rugp. 14 d. Worcesterio. Ją suorganizavo komitetas iš šių asmenų: pirm. M. Židžiūnienė, Aug. Irlkaitė, El. Pauliukonienė, St. Stonelienė ir Aug. Garsienė.

Pradėta bažnyčioj pamaldomis, kurių metu kun. V. Val-

kovičius pasakė moterims pritaikintą pamokslą. Po pietų šv. Kazimiero parapijos salėje prasidėjo posėdis, pirmininkaujant M. Watkins. Į posėdį atsilankė kleb. A. Petraitis, kun. Jutt ir kiti. Svečiai pasveikino susirinkimą ir ragino į didesnę veikimą. Toliau sekė paskaitos. Religinių klausimų kalbėjo kun. V. Cukuras, „Moterys organizacijoj“ — M. Galdikienė ir „Moderni Krikščioniška Seima“ — D. Murray. Paskaitos iššaukė gyvų diskusijų, kuriose dalyvavo N. Keblinskienė, St. Mon-tautienė, G. Kaneb, Em. Pau-rauzienė, M. Pauliukonienė, kun. Rimšelis ir kt.

Posėdžiui pasibaigus, įvyko meno dalis, kurią paruošė St. Stonelienė. Buvo pavaizduota Birutės įstojimas į vaidilutes. Vaidino G. Česnaitė, J. Pauli-

konytė, Ir. Staraitė, Al. ir G. Sermukšnytės, R. Dėdinaitė, J. Grybauskaitė ir Al. Račkauskaitė. Antrą vaizdėlį „Meno studiją“ atliko G. Sermukšnytė, R. Dėdinaitė, Al. Sermukšnytė, J. Grybauskaitė, Al. Račkauskaitė, S. ir I. Staraitės.

Eilėraščius padėklamavo R. ir G. Repšytės, o akordeonu pagrjo K. Palevičiūtė.

Reikia pasidžiaugti „Apšvietos“ rengimo komiteto pastangomis įprastinti jaunimą dalyvauti lietuvių parengimuose.

M. G.

KRONIKA

● Dail. Al. Merker sugrįžo iš Floridos su dideliu lobiu — peizažais iš Meksikos įlankos pakrančių.

● Naujas moterų laikraštis „Moterys“, leidžiamas L. K. Moterų Draugijos Kanadoje, jau baigiamas spausdinti. Redaguoją St. Prapuolenytė.

● Olandijos karalienė Juliana ir buv. prez. Rooseveltto žmona Zenevoje apdovanotos Nanseno medaliais už pagalbą pabėgėliams.

Moterys Sąjungos Seimas Seimos priedai

Prancūzijos moterys kreipėsi į vyriausybę, kad, pertvarkant šalies socialinį bei ekonominį gyvenimą, tarp numatytų pagerinimų, numatytų ir atitinkamą priedą ir motinų naudai, kurios dirba šeimoje.

Prancūzės rengiasi rinkimams Moterų Pilietinės ir Socialinės Unijos vyriausia taryba, posėdžiavo šią vasarą Paryžiuje, nutarė tuojau pradėti pasirengimo akciją 1955—1956 m. rinkimams. Norima praversti daugiau moterų į parlamentą ir į Socialinio Draudimo organus. Be to, unija stengsis parengti moteris gerai atlikti savo pilietines pareigas. Akcijos metu bus ypatingas dėmesys kreipiamas į alkoholizmą ir maisto klausimus.

Aušra Barauskaitė įstojo į Pace kolegiją New York, kur studijuos prekybinę administraciją.

PAULIUKONIENĖ

Kai tarnaitė nemoka pilnos algos

Chilės valstybėje tebėra protys, kad viešbučiuose tarnaitė nemoka pilnos algos. Tik procentus nuo saskaitos. Tarnaitės išsimiklino gudriu būdu padidinti saskaitas, kad joms reikalingas uždarbis tekėtų. Jos iš savo tarpo išrenka gražiausią ir ją visokiais būdais lepina, kad kuomet mandriau atrodytų. Kai svečias į kam-

barį pareikalauja valgyti ar išgerti, pasiūnčia jam gražuolę. Bet jos vardo svečiui nevalia žinoti. Kai ją vėl nori pamatyti ir užsako išgerti ką ar užkasti, nuneša kita. Ir taip didina užsakymus, iki saskaita pasiekia reikiamą sumą. Bet daro tai rafinuotai, kad svečias neįtarytų, jog tai šamokslas.

„MOTERŲ PASAULY“

redaguoją
Magdalena Galdikienė
Raštus siųsti adresu:
186 Hale Ave. B'klyn 8, N.Y.
Tel.: MI 7-4504

1915 9. 19.

DARBININKUI 40 METŲ

1955 9. 19.

"Gal būt mūsų mieliems skaitytojams ir prieteliams išrodo, kad "Darbininkas" yra vienas seniausių Amerikos lietuvių laikraščių. Taip atrodo dėlto, jog "Darbininkas" iškart stoji vienu galingiausių judintojų ir gaivintojų Amerikos lietuvių katalikiškoje ir abelnoje visuomenėje. "Darbininkas" iškart stoji eilėje kitų Amerikos lietuvių laikraščių ir visi tēmijo jo balsą. "Darbininkui" nereikėjo daryti žingsnis po žingsnio, kad ingyti balsą lietuvių laikraščiuose..."

"Darbininko greitas išplėtojimas ir malonus visuomenės priėmimas yra didžiulis ženklu Amerikos lietuvių katalikiškos visuomenės nubudimo". (Darb. 1916 rugsėjo 19).

Sie žodžiai, parašyti prastinkus metams, kai "Darbininkas" jau lankė savo skaitytojus, pasiekdamas juos iš So. Bostono, teisingai pabrėžė du dalykus:

viena, kad jis labai greitai atrodė, ir būtų seniai leidžiamas laikraštis — stiprus turinys ir forma; antra, kad jis iš tikrųjų reiškė katalikiškos visuomenės sujūdimą.

Šiandien "Darbininkas" yra jau vienas iš senesniųjų Amerikos lietuvių laikraščių, nes nedaug beliko tų, kurie buvo

pasiūlę, kad Katalikų Spaudos Draugija imtųsi leisti "darbininką" tautiškai katalikiškoje dvasioje". Tam karštai pritarė dar kitas darbininkas, M. Mažeika, o juos parėmė kun. Fabijonas Kemešis, tada "Draugo" ir "Pažangos" redaktoriaus.

Bet pasirodė, kad Katalikų Spaudos Draugija nesutiko ir negalėjo imtis leisti naujo laikraščio. Tada Chicagoje susitelkė "būrelis darbininkų", kuriems viena terūpėjo: kaip apsaugojus pusę milijono amerikiečių lietuvių darbininkų nuo ištautėjimo, subedievėjimo... Katalikų darbininkų būrelis vis augo ir augo, rinkdamasis vis naujose vietose, ir pagaliau priėmė šit prie kokių išvadų:

Lietuviai darbininkai turi steigti naują darbininką organizaciją tautiškai katalikiškais pamatais, o būsimoji organizacija turės netrukus pradėti leisti dažniau einantį darbininką laikraštį tautiškai katalikiškoje dvasioje."

Tokių laikraštį nutarė leisti rytinėse JAV valstybėse.

Kaip tik tuo metu kun. F. Kemešis buvo pakviestas vikaru į šv. Petro lietuvių parapiją So. Bostone. Jisai čia tuoju paskleidė, kas buvo Chicagoje sumanyta, ir kleb. kun. Tomo

PIRMŲJŲ DARBININKŲ ANTRAŠTĖ

So. Bostone. Buvo susirinkę gausiai atstovų beveik iš visų lietuviškųjų kolonijų. "Darbininkas" ta proga parašė:

"Mūsų tautos istorijoje tai pirmutinis dar panašus Seimas įvyksta. Dar prieš porą metų jei kas būtų pranašavęs apie tokį seimą, gal rasi būtų juokdarius palaikę ir niekas tam nebūtų patikėjęs... Šiandien visi jau matome:

Turto, darbininkų sukrauto už \$9000, didelę spaustuvę, knygynas, laikraštis su keliais tūkstančiais skaitytojų ir į vieną metus apie 40 LDS kuopų ir 1000 narių". Vėliau kuopų skaičius paaugo keleriopai su dešimtimis tūkstančių narių. "Darbininko" jau tik 1916 metų pabaigoje buvo išsiunčiama 5000 egzempliorių su viršum. Jis pradėjo naują gyvą judėjimą lietuvių katalikų visuomenėje.

"Šiandien jau ramiai galime žiūrėti lietuvių darbininkų judėjimo ateitin, — rašyta "Darbininke" 1916 m. gale — Stipriai tam judėjimui padėtas pamatas, dori jo siekiai ir troškimai ir Kristaus mokslo švyturiai visą darbininkų judėjimą savo šviesa šildo ir gaivina... Drąsiai šiandieną žengiamė pirmyn ir garsiai skelbiame savo obalsį: Darbininkai Krikščionys, Vienykites!". Ir tuo vienytoju kaip tik buvo "Darbininkas."

Pirmasis pasitarimas So. Bostone "Darbininko" leidimo reikalu įvyko 1915 m. balandžio 15, vadinasi dar prieš įsikuriant Lietuvių Darbininkų Sąjungai, tačiau tik jai įsikūrus galima buvo imtis konkrečiau darbo. Suorganizuota spaustuvė ir redakcija So. Bostone, 242 Broadway.

Iš ten ir išėjo pirmasis "Darbininko" numeris 1915 m. rugsėjo 19 d., jau beinant Didžiajam karui.

Pirmąją redakciją sudarė: vyr. red. kun. F. Kemešis, red. Pranas Gudas, nariai — F. Virakas ir Uršulė Jakubauskaitė. Iš tikrųjų daugiausia redakcinį darbą dirbo kun. F. Kemešis ir Pranas Gudas. Pirmuoju "Darbininko" administratorium buvo Jonas J. Romanas (Romanas).

1921 m. įgyti nuosavi LDS namai So. Bostone, 366 Broadway; jie kun. K. Urbonavičiaus buvo pašventinti 1921 m. sausio 26.

Nuo tos dienos "Darbininkas" pakeitė ir savo adresą. Jis buvo spausdinamas taip pat naujai įgyta "Goss mašina (1921 kovo mėn.), kuri ir dabar laikraštį tebespaudina, bet nuo 1951 m. jau Brooklyne.

Pradžioje "Darbininkas" buvo leidžiamas 3 kartus savaitėje: antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Pirmom dviem dienom jis išeidavo 4 pusl., paskutiniąją — 8. Nuo 1925 m. gruodžio 4 pradėtas leisti du kartus savaitėje po 8 pusl.; vadinasi, puslapių skaičius nesumažėjo. Tačiau labai rimtai buvo norima jį paversti diu dienraščiu. Tai svarstyta dar 1918 m. LDS C. Valdyboje. LDS sekretorius F. Virakas tada rašė:

"Darbininkas" turi prie to

varytis, kad reikalui kilus tuojau galėtų tapti dienraščiu."

Vėliau tas pats klausimas buvo keliamas ir seimuose, bet nuskverė pažūra, kad dienraščio "darbininkai" neturi laiko skaityti. Vis dėlto nuo minties "Darbininką" paversti dienraščiu dar nebuvo atsisakyta net 1945—1947 m. Ji ir dabar kai kieno vis dar judinama.

"Darbininkui" toliau beeiinant, pro jo redakciją ir administraciją praėjo visa eilė žmonių, kurių pasikeitimai veikė atkurta Nepriklausomoji Lietuva.

Ten traukė Amerikos lietuvių, ypač inteligentų, palikdami čia savo darbą kitiems. Taip antai, kun. F. Kemešius išvyko Lietuvon (1924), "Darbininku" rūpinosi kun. V. Taškūnas (išvykęs irgi Lietuvon 1929) ir ypač prel. K. Urbonavičius, kuris 1922 m. LDS seime buvo išrinktas "talkininku ir turinio prižiūrėtoju". Iš tikrųjų jis ėjo vyriausiojo redaktoriaus parei-

gas beveik iki pat savo mirties; nustojo jas ejęs, tiksliai "Darbininkui" susijungus su "Amerika" ir "Lietuvių Žiniomis" (1951). Prel. K. Urbonavičius apie porą dešimtį metų pats vienas rašė įžanginius, įvairius poleminius straipsnius, duodavo Lietuvos ir tarptautinio gyvenimo apžvalgą ir savo poezijos bei beletristikos. Drąsiai galima sakyti, kad kun. F. Kemešio (Uosio) ir prel. Urbonavičiaus (Kmito) "Darbininke" yra daugiausia prirašyta.

Faktinai "Darbininką" nuo pat pradžios iki 1927 metų redagavo Pranas Gudas, atkviestas iš Chicago dar kun. F. Kemešio; toliau keliolika metų tas pareigas ėjo Antanas Kneizys (iki 1950), kartu ir administratorium buvęs ir kone visą laiką — LDS sekretorium; juo yra ir dabar. Be to, LDS seimai laikraščiu padėti sudarydavo vadinamas "Literatiškas komitetas" arba LDS C. Valdyba paskviadavo vieną kitą asmenį re-

PER DARBININKĄ ĖJO DIDELĖ AKCIJA UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Pas vieną iš seniausių Darbininko skaitytojų

Redakcijai buvo įdomu surasti bent vieną, kuris Darbininką skaito nuo pat pirmo numerio. Tikriausiai juk tokių turi būti. Atsirėmęs kadaise į LDS, plačiausiai pasklidęs jų kuopelėse, senesniųjų tarpe jis turėjo išlikti iki šiai dienai. Negalėdami pasiekti nei Bostono, ne Norwoodo, nei Cambridge, kur Darbininkas kadaise gimė ir išaugo, pasižvalgėme Brooklyne ir suradome

Anastaziją Baužinskienę, gyvenančią 17 St. John St., Brooklyne (Ridgewood). Tai miela ir simpatinga žemaitė, kalbanti ir dabar gražiu žemaitišku akcentu. Gyvena drauge su savo vaikais: Eugenia Rastoniene ir savo žentu Vytautu Rastoniū, kuris čia New Yorke baigė konservatorių juozę fagoto klasę, ir sūnumi Juozu, uoliu ateitininku veikėju, buv. "Ateities" redakcijos nariu ir mūsų laikraščio bendradarbiu. Duktė Aldona-Kairienė irgi gyvena Brooklyne.

Prisiminėm senus laikus. Ji atsidūsta, nes tai kartu buvo ir jos jaunystė. Atvykusi iš Žemaitijos 1912 m. į Ameriką, greit įsikūrė Brighton, Mass., (prie Bostono), priklausė šv. Petro lietuvių parapijai So. Bostone, kur spietėsi visas lietuviškas gyvenimas bei veikimas. Šio parapijos bažnyčioje ir susituokė su Anicetu Baužinsku (jos mergaitinė pavardė Buškaitė).

Kai 1915 metų pavasarį įsikūrė LDS, ji su savo vyru įsijungė į vietinę kuopą Brighton. (Bostone buvo 1 kuopa, o Brighton 21). Anuo metu kuopa turėjo apie 50 narių. Kaip žinia, iš LDS ir išaugo Darbininkas. LDS nariai ir kiti katalikai su džiaugsmu pasitiko žinią, kad Bostone organizuojamas katalikiškas laikraštis. Kokį įspūdį padarė pats pirmasis numeris, p. Baužinskienė nebeatsimena: juk tai labai seni laikai. Bet gerai mena tuos, kurie organizavo Darbininką: kun. F. Kemešį, buvusį tuo metu šv. Petro liet. parapijos vikarą, kun. K. Urbona-

vičių, kleb. kun. Tomą Zilinską, J. Ramanauską, A. Kneizį, kuris atvyko su tėvais, buvo dar jaunas ir sakė ugningas kalbas.

— O ar patiko tuomet Darbininkas?

— Labai. Išskaitydavom jį kiauurai, nuo pirmo puslapio iki paskutinio.

Ano meto žmonės, ka tik atvykę iš savo krašto, nemokėjo kitų kalbų, tad savoį spauda buvo branginama, mėgstama. Laikraštis buvo visų žinių šaltinis. O Darbininką dar ir dėl to pamėgo, kad jis daug rašė apie Lietuvą, ypač pirmojo Didžiojo karo metu.

Per Darbininko puslapius ėjo didelė akcija už Lietuvos laisvę, ragino rinkti aukas Lie-

dakcijos nariu. Tokiu būdu redaktinį darbą "Darbininke" yra dirbę: Jonas E. Karosas, P. Daužvardis, kun. J. Juškaitis, kun. J. Čaplikas, V. Sereika, J. Dikinis, kun. Bakšys, J. Mačulis, kun. J. Švagžys, kun. Pr. Virmauskis, prel. Pr. Strakauskas, kun. S. Kneizys, J. Laučka, kun. K. Jenkus, prel. J. Balkūnas, K. Čibiras, J. Lapinskas ir k. Kun. N. Pakalnis vienu laiku (1935) parūpindavo "Darbininkui" New Yorko puslapi.

Didelę pasipirtį "Darbininkui" teikdavo LDS C. Valdyba bei veikieji LDS pirmininkai. Tokiais ilgamečiais pirmininkais yra buvę: kun. J. Švagžys visą dešimtį metų ir prel. Pr. Juras, buvęs "Darbininko" spaustuvės generaliniu vedėju, vicepirmininku ir pirmininku visą septynetą metų (1945—1952). Jam teko pats sunkiausias laikotarpis, nes po antrojo Didžiojo karo nutrūko ryšiai su Lietuva, kurios spauda buvo gaivinamas "Darbininkas", sumažėjo ir LDS narių skaičius, nes senesnioji karta pradėjo artėti prie savo gyvenimo slenkščio, o jaunajai jau nebuvo tiek aktualūs darbininkų reikalai, nes didžiosios unijos ir pati valstybė jų daug aptvarkė. LDS ėmė virsti tiksliai paprasta kultūrine religine organizacija, kaip ir kitos katalikų draugijos. Nuo 1947 metų senųjų LDS narių vietoje ėmė atsirasti būriai naujų skaitytojų, atvykusių iš tremties, ir

laikraštį jau teko ir jiems taikyti.

Nuo 1950 metų pradžios "Darbininko" vyr. redaktorium LDS C. Valdybos buvo pakviestas S. Sužiedėlis, o laikraščiu susijungus su "Amerika" ir "Lietuvių Žiniomis", redakcijoje dar dirbo A. Gražūnas, kun. V. Dabušis, P. Jurkus. Šiuo metu "Darbininko" redakcija sudaro: vyr. red. S. Sužiedėlis, J. Brazaitis, P. Jurkus, T. Modestas Stepaitis, O. F. M. Leidėjai yra Tėvai Pranciškoniai, administratorius — T. Ambrozijus Prakapas, O. F. M.

"Darbininko" administracijoje, be jau minėtų J. J. Romano ir A. Knežio, dar dirbo K. Venčius, V. Sereika, M. Kerbelis ir ilgiausiai — Antanas Pelėdžius, savo metu ištraukęs "Darbininką" iš didelių sunkumų, kurie šio laikraščio vos nesulikvidavo. Dideli sunkumai buvo susidarę ir perleidžiant "Darbininką" Tėvam Pranciškonam.

Ne nuo Tėvų Pranciškonų priklausė, kad perėmus leisti "Darbininką" nebuvo galima jo palikti So. Bostone, kur jis buvo įkurtas prieš 40 metų.

Po keturių dešimtmečių variant storus "Darbininko" komplektus ir išsikalbant su senaisiais jo skaitytojais bei LDS veikėjais, jauti, kaip atgija ugnis, kuri liepsnojo iš to laikraščio ir visos LDS veiklos. Ypač karšta ji buvo ir paliko gim- (Nukelta į 6 psl.)

"Darbininko" darbininkai

DARBININKO 1916 METŲ REDAKCIJOS IR SPAUSTUVĖS KOLEKTYVAS. Iš kairės į dešinę stovi: Br. Valentukė, M. Nivinskaitė, J. E. Karosas, kun. F. Kemešis, Pr. Gudas, O. Gudienė. Iš kairės į dešinę stovi: F. Zaleckis, J. Ramanauskas, P. Vasilauskas, Juozas Mickevičius, Ant. Navikas, Kaz. Junevičius, A. F. Kneizys. Nuotrauka paimta iš 1916 metų Darbininko.

pradėti leisti prieš 40, 50 ar daugiau metų. Šiandien ir lietuvių katalikiškos visuomenės susipratimas yra žymiai stipresnis bei gyvesnis. "Darbininkas" čia yra įnešęs nemažą savo dalį. Jis ir buvo pradėtas leisti tam, kad Amerikos lietuvių tarpe sukeltų gyvą krikščioniškąjį socialinį sąjūdį, atsirėmęs masėmis iš Lietuvos atvykusių darbininkų, kurie buvo veikiami nekrikščioniškų ir dažnai net lietuvių priešingų idėjų.

"Darbininko" pradžia yra susieta su Lietuvių Darbininkų Sąjungos įsteigimu.

Patį mintis gimė Chicagoje. "Pradžioje 1915 metų, — skaitome 1916 Katalikų Metraštyje, — šv. Kryžiaus parapijos svetainėje buvo Katalikų Spaudos Draugijos susirinkimas. Daug gražių sumanymų išreikšta, daug noro parodyta veikti katalikiškos spaudos išplatinimui. Tarpe kitų prabilo darbininkas iš šv. Mykolo parapijos, Ant. Nausėda, maždaug šitaip: "mes, katalikai darbininkai neturime savo laikraščio; katalikiški laikraščiai permaža rūpinasi darbininkais reikalais; kapitalistai mus baisiai išnaudoja, o apsiginti nuo jų — nemokame, neįstengiamė; socialistų spauda nepatenkina mūsų dvasios, nes niekina ir griaua tai, kas mums brangu ir šventa". A. Nausėda po to

Zilinsko dar paskatintas ir nuširdžiai paremtas, sušaukė bent porą pasitarimų pačiame Bostone, paskui Brocktone ir Worcesterje, o vėliau dar Chicagoje. Tuo būdu visai išryškėjo reikalas steigti Lietuvių Darbininkų Sąjungą ir leisti savo laikraštį.

Steigiamasis susirinkimas įvyko šv. Petro lietuvių parapijos svetainėje So. Bostone 1915 m. birželio 10 d.

Čia buvo priimta LDS konstitucija, nauja organizacija pavadinata "Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga". Pirmąją jos C. Valdybą sudarė: kun. F. Kemešis — dvasios vadas, Motiejus Zioba — pirmininkas, Marijona Jušienė — vicepirm., Jonas J. Ramanauskas — sekretorius, Mykolas Venis — išdininkas, Petras Grinkevičius — finansų sekretorius, Vincas Kudirka, Pranas Kuras ir Jonas Petrauskas — išdo globėjai.

Tame pirmajame LDS susirinkime buvo taip pat nutarta steigti spaustuvę ir leisti laikraštį.

Tam tikslui kun. F. Kemešis aplankė rytines JAV lietuvių kolonijas. Trijų mėnesių kelionėje jis surinko spaustuvę, steigti 3000 dol. paskolos, daugiausia iš darbininkų, ir 1000 dol. pažadų. Taip pat pirmajais metais įsteigta virš 20 LDS kuopų.

Pirmasis LDS suvažiavimas įvyko 1916 m. liepos 3—4 dd.

A. R. BAUŽINSKAI, vieni iš pirmųjų Darbininko skaitytojų.

jų prisirišimas prie savos spaudos, liudija kad ir čia dedama nuotrauka iš anų metų. Nuotraukoje A. Baužinskienė laiko Darbininką, šalia sėdi jos vyras.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Darbininkas varė akciją už grįžimą į savo kraštą. Bostone organizavosi ir "Amerikos Lietuvių Bendrovė", kuri norėjo užmegsti prekybą su savo kraštu. Taip ir jie 1920 m., grįžę į Lietuvą, pradžioje sustojo Skuode, kur vyras buvo "Amerikos Lietuvių Bendrovės" reikalų vedėjas. Vėliau jie persikėlė į Mažeikius, įsistaisė didelę manufaktūros parduotuvę, kurią vis plėtė. Taip prieš pirmą bolševikų okupaciją jau buvo išauginę į stambų biznį. Atėję bolševikai, atėmė ir krautuvę ir namus.

Kai jie išvažiavo į Lietuvą, paskui keliavo ir Darbininkas, juos lankė visą laiką jau nemokamai už 100 dol. dovana.

Nešė jis naujas iš Amerikos, kur buvo likę giminių ir draugų. Taip Darbininkas tvarkingai ėjo iki pat bolševikų okupacijos, kada 1940 m. rudenį uždraudė įvežti bet kokią užsieninę spaudą. Tada su Darbininku persiskyrė visiems karą metams.

Patekusi į Vokietiją, kur mirė jos vyras, po karo ji tuoj susirišo su Darbininku ir vėl jį skaitė tremtinių stovyklose.

1948 m. atvyko į Ameriką su pirmuoju tremtinių transportu. Čia reikėjo pakeisti tik adresą, ir vėl Darbininkas prisistatė pas savo seną skaitytoją.

Miela A. Baužinskienė šyp-teli, prisiminus senus laikus, ir sako:

— Seniau Darbininkas rašė paprastais žodžiais, dabar jau visai dailiai; seniau jis buvo ir kitokios išvaizdos, dabar jau ir dailiau apsirengęs, kaip ir visi lietuviški laikraščiai. Linkiu Darbininkui dar gyvuoti ilgus metus, vėl lietuvius išjudinti, augti, tobulėti, o aš skaitysiu ir visada džiaugsiuos, nes jis lietuviškas laikraštis ir toks artimas, mielas širdžiai.

O KO KO?

„Visą vasarą jums jokių žinių nesužinojau. Bet jų ir nebuvo. Visi sukaite dirbo, atostogavo, vis turtėdami ir vis nykdami dūšioje... Buvo tikrai daug piknikų, daug alaus išgerta, daug pasitaikė mažų mažyčių rūpestėlių, pletkais patėptų“...

Toks raštas (ne ponas Toks) pasiekė mano žvėrišką bepastogę. Teisybė tikra pasakyta: vieni dirbo, kiti atostogavo, treti girkšnoj, o visi kartu laiko neturėjo. „Laikas yra pinigai“, ir kas pinigus kala, laiko tikrai neturi; o jei dar daugiau kala ir turtėja, tai ir dūšia menkėja. Juk pasakyta: „kur tavo turtas, ten ir širdis“...

Vasaros metu širdis dar džiovinama karščiai. Šiomet jie džiovinu iš peties, nusivilino visas lietuviškas kolonijas su pastogėmis ir be pastogių. Ilgai iš niekur nieko nesigirdėjo. Net pamokslai bažnyčiose buvo aptilę. Mat, kai patiesiamas poliui kūnas, reikia atilsį duoti ir dvasiai. Sakoma, ji dėl to nenukenčia, nes parašyta: „dvasia, tiesa, stropi, bet kūnas silpnas“.

Karščių metu kūnas dar prakaita išlieja, dėl to visai suprantama, kad jį kiek alučio išlieja. Po to jau ir kalba pasidaro smagesnė, mažai rūpestėlių ir širdies nuslenka. Dar lengviau jai pasidaro, kai iš savęs išpurto visokius pletkelius. Kad jie toliau eitu, reikia juos patepti, nes „netepęs nevažiuos“ — mokė dar mūsų senoliai. Tikrai Druskininkų dūžiai užpila truputį sūrumo visokiems liežuviams — sakdami: „kas greitas kitus apkalbėti, apie savo darbelius nenori nei girdėti“.

Žinoma, padorūs žmonės savo darbais ir nesigiria, giriasi tikrai didžiais patriotiniais darbais.

-0-

Darbininke jau skaičiau, kad didelį patriotinį darbą atliko kai kurie senatoriai, viešėje pas Chruščiova. Nors jis ir turi burlikišką burną, bet šypsojosi saldžiai. Eržvilko atsargūs žemaičiai, žinoma, būtų buvę apdairūs pagal savo priežodį: „Esi saldus, kaip pienas — bijau, kad nesurūgtum“. Senatoriai nebuvo žemaičiai, tai jiems pasirodė, jog beveik per burną medus tekėjus: taip visi ten patenkinti.

Taigi, „laikai keičiasi ir mes drauge keičiamės“ — sakyta senieji romėnai. Seniau Ameriką buvo laikoma laimės ir laisvės šalimi, ir visi nepatenkintieji (net ir savo tėvais) vykdavo Amerikon pasikakinti, anot Kristijono Donelaičio. Dabar, anot tų senatorių, laimė perplaukė Atlantą ir sustojė ties raudonais Kremliaus bokštais. Tiesa, alaus ten daug negausi, bet vodos užteks, o Kremliuje pridės dar ir ikrų. Svarbiausia — ten nieku ir niekam nereikia rūpintis. Sakysime, ne ir tais pačiais pletkais, nes juos sukuria patys Kremliaus ponai, o išnešioja po visą svetą jų atsikviestieji svečiai...

Tikra stebuklų šalis!
Žv. BePastogis.

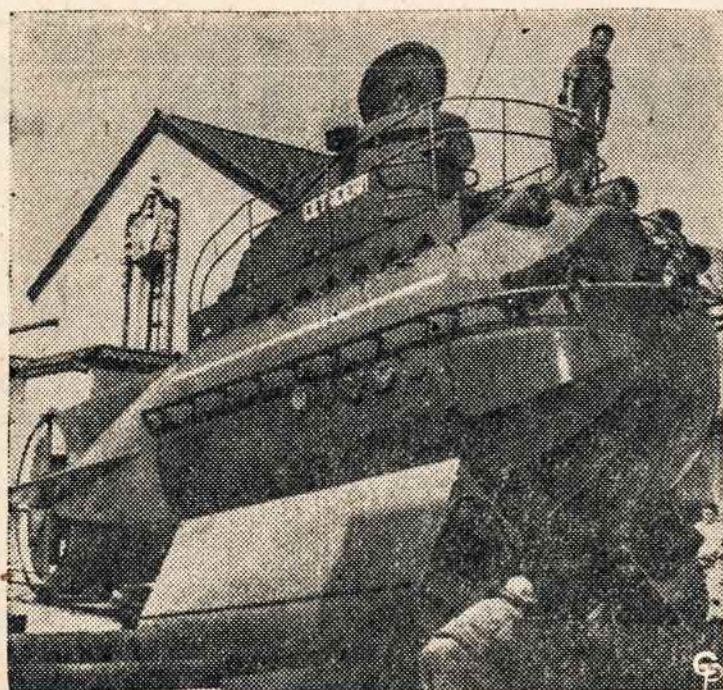
NEW YORKAS

REAL ESTATE

HOLLIS — St. Pascal's parish; 7-room modern detached; 20-ft. living room, 14-ft. dining room, 13-ft. kitchen, upholstered horseshoe breakfast nook, 3 bedrooms, finished basement, expansion attic; garage, \$15,000. Parish has started to build high school. Owner, 113-12 202 St. Hollis 4-5229.

BUS OPPORTUNITY

WHOLESALE-RETAIL. Beverage. Pick-up delivery. Established. Fully equipped. Growing community. Call Linden Hurst 5-8634.

CETACEAN — vienas iš mažiausių povandeninių laivų: jis bus naudojamas jūros gelmių tyrinėjimams.

IŠ ANGLIŲ KASYKLŲ PADANGĖS PENNSYLVANIJOS

TAMAQUA, PA.

Atsigauna iš potvynio

Čia neseniai siautęs potvynis gerokai apsėmė miestelį, išgriovė tiltus, sutrukdė kelią ir pridarė nemaža nuostolių. Nukentėjo ir lietuvių šv. Petro ir Povilo bažnyčia, kuri stovi prie pat upelio. Tik 2 colių betrūko, kad ir bažnyčia būtų apsemta. Apsemti buvo tik požemis po bažnyčia ir klebonija. J. E. Arkivyskupas atjautė nukentėjusius ir suteikė savo paramą. Lietuvių šeimos nedaug tenkento, nes jos daugumoj gyvena aukštesnėse miestelio vietose. Miestelio judėjimas dar ir dabar neatstatytas savo pilnumo.

Bus misijos

Parapijinės misijos bus pradžios ateinančio mėnesio — spalio 3-ios lig 22-ros. Misijas ves T. Mažukna, MIC. Pirmą misiją bus šv. Kazimiero bažnyčioje, McAdoo, Pa., kuri aptarnaujama iš čia. Spalio 9—11 bus 40 val. atlaidai ir tą savaitę lietuviškos misijos, o kitą savaitę — angliška. Visa Ta-

maqua rengiasi ir laukia savo misijų.

Sekmingai veikia draugija

Sv. Petro ir Povilo Moterų Draugija veikia tik 7 mėnesius, bet jos veikla galima pasidžiaugti. Visi draugijos susirinkimai turi kultūrinę programą, kalbėtoja, parodomai paveikslai, pagiedama giesmės — himnai ir labai tvarkingai svarstomi visi draugijos reikalai. Po to būna trumpas pobūvis, arbatėlė. Draugija labai nuširdi savo parama parapijos veiklui ir seselėms. Savo paskutiniame susirinkime, kurs buvo rugsėjo 12, padovanota naujai koplyčiai vietos seselėms staci-jos \$150.00 vertės. Jos savo darbais labai daug gera daro. Draugijos sekmingai veikia dėl to, kad valdyba ir komisijos daro savo posėdžius, kuriuose prisirengia prie sėkmingų susirinkimų. Kun. K. Batutis, parapijos klebonas, labai patenkintas draugijos veikimu ir tikisi, kad ji ilgai ir sėkmingai veiks.

Pagražino McAdoo bažnytelę

Kun. K. Klevinsko pastatyta šv. Kazimiero bažnytelė iš vidaus gražiai atnaujinta, išdažyta, įtaisyta naujų statulų ir kitų pagerinimų. Tuo rūpinosi Tamaqua lietuviai kunigai, kurie aptarnauja tą bažnytelę. Ypač gražiai tvarkė kun. E. Wassel, paskutinis jos tvarkytojas. Dabar ten jo vietą važiuoja laikyti pamaldų neseniai atkeltas kun. Stasys Raila.

SCHUYKILL APYLINKĖJ ST. CLAIR, PA.

Rugsėjo 11 dieną šv. Kazimiero lietuvių parapija čia turėjo retas iškilmės. Kun. klebono P. Laumakio ir parapijiečių rūpesčiu įsigyta nauji Baldwin Model 45 vargonai. Naujų vargonų šventinimo iškilmėse susirinko pilna bažnyčia žmonių ir gerokas skaičius apylinkės kunigų. Parapijos draugijos lydėjo procesiją prie papuoštų vargonų. Vargonus šventino kun. kleb. P. Čėsna, šv. Juozapo parapijos klebonas Mahanoy City, Pa. Kunigai — C. Klevinskas, S. Norbutas, A. Alauskas, S. Raila, J. Nevarauskas, K. Rakauskas, K. Batutis, B. Simkus, E. Wassel ir pats vietos klebonas P. Laumakis, dalyvavo iškilmėse.

Pirmi pašventintų vargonų garsai suskambėjo „Laudate Dominum“, vargonuojant Dr. V. Mikatavačiui ir giedant parapijos chorui. Be to, naujais ir galingais skambinančiais vargonais grojo ir choras giedodamas porą himnų.

Išpūdingai praėjo 3-šios Lietuvių Dienos Kanadoj

Kanados trečiosios Lietuvių Dienos, įvykusios rugsėjo 3—4, Montrealyje, praėjo labai iškilingai ir išpūdingai. Jomis atžymėta 50 metų nuo lietuvių įsikūrimo Kanadoje, surengta paroda, sporto varžytinės, iškilmingos pamaldos ir miesto valdybos salėje balius.

Lietuvių buvo privažiavę traukiniais, mašinomis iš visų Kanados kampų, taip pat nemaža ir iš Amerikos. Oficialiai Lietuvių Dienos pradėtos parodos atidarymu. Parodoje dalyvavo 10 dailininkų, taip pat buvo ir liaudies meno skyrius. Tą pačią dieną 3 val. pradėtos ir sporto varžytinės.

Pirmosios dienos svarbiausias įvykis buvo balius miesto valdybos reprezentacinėje salėje.

Miesto majoras Jean Drapeau su savo kabinetu oficialiai padarė priėmimą pirmiesiems lietuviams ateiviams ir taip pat visiems Lietuvių Dienų dalyviams.

Šioje iškilmų salėje miestas priima tik retus ir garbingus asmenis. Čia buvo priimtas Anglijos karalius Jurgis V. karalienė Elzbieta II.

Lietuviai iš visų Kanadoje gyvenančių tautų buvo pirmieji miesto taip oficialiai priimti ir pagerbti.

Salė, kuri talpina 2000 asmenų, buvo perpildyta, kiti turėjo įsikurti net terasoje.

8 v. v. pradėtos iškilmės, pirmas pasveikino inž. St. Naginonis, Montrealio Liet. Seimelio Prezidiumo ir Liet. Dienų pirmininkas. Be to, kalbėjo miesto majoro atstovas P. D. O'Hearn, gen. konsulas V. Gylys, KLB Krašto Valdybos pirmininkas J. Matulionis. Toliau buvo pristatyti pirmieji lietuviai ateiviai, atvykę prieš 50 metų. Jiems įsegti specialūs ženkleliai. Pagerbtųjų tarpe buvo: Vincas Maskvytis, Antanas Jankevičius, Matas Mašnickas, Juzė Vaškienė, Ona Dovydaitytė, Julius Balsys, Marija Žemaitienė, Juozas Žemaitis, Adelfė Skruibienė, Jonas Juškevičius-Miller, Jurgis Klimavičius.

Oficialioji dalis buvo nufilmuota ir taip pat tą patį vakarą perduota per televiziją. Taip pat vyko šokiai, grojant dviem orkestrais.

Sekmadienį 11 val. lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Montrealio kardinolas P. E. Leger atlaikė pontifikalines mišias ir pasakė gražų pamokslą.

kuriame įvertino lietuvių gerąsias savybes. Mišių metu giedodavo parapijos choras ir solistė E. Kardelienė.

Visą dieną toliau vyko sporto varžytinės, kurias stebėjo daugelį žmonių.

Varžytinių rezultatai:

Vyrų rungtynės: Detroito Kovas — Montrealio Tauras 67—51; Toronto Vytis — Montrealio Tauras 43—46; Detroito Kovas — Toronto Vytis 78—64.

Jaunių rungtynės: Montrealio Tauras — Toronto Aušra — 50:57. Pirmoji krepšinio vieta atiteko Detroito Kovui, II — Montrealio Tauui, III — Toronto Vyčiui. Montrealio jaunių Tauras I v., Toronto Aušra — II v.

-0-

Baigiant Lietuvių Dienas, surengtas

Iškilmingas aktas — koncertas Plateau salėje.

Aktą pradėjo inž. St. Naginonis trumpa kalba, sveikino gen. kon. V. Gylys, Krašto Valdybos pirm. J. Matulionis. Pabaigoje buvo priimta rezoliucija, kurioje siūloma sudaryti tautų laisvės peticiją ir su milijonais parašų ją įteikti Jungtinėm Tautom ir demokratiskų kraštų institucijoms.

Raštu Lietuvių Dienas sveikino Kanados ministeris pirmininkas, įvairūs valdžios ir miesto pareigūnai, visa eilė lietuvių vadovaujančių asmenų bei organizacijų.

Antroje dalyje, koncerte, dalyvavo Toronto mišrus „Varpo“ choras, išpildydamas eilę lietuvių kompozitorių kūrinių ir liaudies dainų; Montrealio skautų vyčių globojamas taut. šokių būrelis pašoko tris tautinius šokius; pianistas K. Smilgevičius paskambino Čiurlionio, Kerbelio ir Budriūno

kūrinius, E. Kardelienė padainavo lietuvių kompozitorių dar negirdėtų kūrinių. Koncerto pabaigai išpildyta ištrauka iš operų.

Visos iškilmės buvo filmuojamos, perduodamos per miesto radiją. Taip pat ir lietuviškasis Amerikos Balsas užrašė programą ir perdavė į kraštą.

Tokios Lietuvių Dienos rengiamos kas metai. Jos sutraukia itin daug žmonių, sukelia nemažą entuziazmo. Jau nutartą kitą metų Lietuvių Dienas ruošti St. Catharinėje. T.

VIENGUNGIŲ KONGRESAS

Olandijoje įvyko viengungių kongresas. Dalyvavo apie 1000 vyrų ir merginų. Viengungiai, labiausiai pagyvenę, parėmė mintį kad viengungio gyvenimas nerekomenduotinas. Daugelis kongreso dalyvių išvažiavo pasiryžę į kitą kongresą neatvykti, t. y. neviengungiauti.

● Kapstadte, Afrikoje, 84 metų moterėlė pasiekė savo didžiausią gyvenimo norą — po 12 mėnesių vakarinių kursų išmoko paskaityti.

DARBININKĄ perskaitęs, duok kitam susipažinti ir pasiūlyk užsisakyti. Metams 6 dol. Išėina 2 kartus savaitėje. Kaina metams \$6.00. Adresas: 680 Bushwick Ave.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:

DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

HELP W. MALE

SANDELIŲ DARBAMS
VYRAI

NEREIKALINGA PATIRTIS

Popierio gaminiai
Geras pradinis atlyginimas
Draudimas, Ligonų kasa
Apmokamos atostogos,
Pensija ir kitos privilegijos
Pastovus vidų darbas,
40 val. 5 darbo dienos
Proga viršvalandžiam
ir karjerai

Reikalinga bent angliška suprastai

AMERICAN VISCOSSE CORP.

111 N. Canal

11 aukštas

BILLY LABAR 10 metų, džiaugiasi savo paties išaugintu 8 svarų arbūzu.

MAHANAY CITY, PA.

Kun. L. Peciukevičius, Lietuvių Dienos pirm., yra išvykęs atostogų į New Mexico pas savo brolių. Sugrįžęs padarys Lietuvių Dienos pranešimą. Tikimasi, kad ir šiemet Lietuvių Diena duos pelno lietuvių seselėms, kaip ir lig šiol kiekvienais metais. A. 5.

LRKSA SKELBIA SUKAKTUVINĮ STRAIPSNIŲ KONKURSA ŠIOMIS TEMOMIS

1. Kodėl draustis lietuviškojo organizacijoj?
2. Kaip naudingiau minėti LRKSA 70 metų sukaktį?
3. LRKSA ir Jungtinių Valsčių visuomenė.
Konkurse dalyvaujantieji gali pasirinkti vieną iš šių trijų temų savo straipsniui. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.
Straipsnio dydis tarp penkių šimtų ir tūkstančio žodžių.
Premijos: 1) \$100.00, 2) \$75.00, 3) \$25.00 ir sekantiems penkiems skiriamos knygos — leidžiamoji LRKSA Istorija.
Konkursas baigiasi 1956 m. kovo 1 d.

Konkurso teisėjus paskirs Švietimo komisija.
Teisėjai premijas paskirstys ir Vykdomoji Taryba jas išmokės, jei konkurse dalyvaus bent penkiolika konkursantų.

Konkursantai savo tikrą vardą ir adresą paduoda kartu su rankraščiais uždare / voke, parašant ant voko savo slapyvardį.

Rankraščiai negražinami. Jie pasilieka „Garso“ Redakcijos nuosavybė.

Rankraščius siųsti Švietimo komisijai: Petras Ličkus, 714 W. 30th Street, Chicago 16, Illinois, nes teisėjus Švietimo komisija paskirs Chicagoje.

SKAITYK VARPELĮ. Idomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik \$2.00. Rašyk: Kennebunk Port, Maine

GIRLS & WOMEN YOU ARE NEEDED AT

ADMIRAL

ASSEMBLERS WIRERS SOLDERERS

Clean... Light... Sitting work in Small Parts Division of our modern, well Equipped plant.

Steady Employment Good Wages

Apply at

4150 NO. KNOX AVENUE

Enter Knox from Montrose — 1 Block East of Cicero

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prieinama kaina.

Tel. CHapel 6-1377

DAR GALIMA ĮSIGYTI pavieniams pirkėjams

(platintojams nesužinojame dėl mažo tiražo kiekio)

V. AUGUSTINO

LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMĄ

Puiki dovana svetimausiui įvairioms progoms, tiems, kurie Lietuvos nėra matę, be to, ir mažiems gražus prisiminimas

KAINA — \$5.00

“DARBININKAS”

680 BUSHWICK AVE.

BROOKLYN 21, N. Y.

LUDININKAS

Piliētis buvo patrauktas į teismą. Teisėjas klausė, ar kaltinamasis gali nurodyti žmogų, kuris paliudytų apie jo charakterį ir elgesį. Kaltinamasis nurodė savo rajono policininką. Iškviestas policininkas pasisakė kaltinamojo visai nepažįstas. Tada kaltinamasis nustebešiam teisėjui paaiškino: "Mato, te, dvidešimt metų gyvenau šiame rajone ir policininkas manęs nepažįsta — tai ar reikia geresnio liudijimo?"

DIDELIŲ ŽMONIŲ
MAŽI PASAKYMAI:

Canterbury protestantų arkivyskupas Fisher apie rašomąją mašinėlę: "Jei būtų panaikinta rašomoji mašinėlė, tai didžiųjų daugybė tuščiavidurių minčių, kurių dabar pilna, ir būtų sumažintas net karo pavojus."

Kino artistė švedė Bergman apie save: "Amerikoje mane laikė didele artiste ir nekokių žmogum, Švedijoje mane laikė gera moterim ir menka artiste".

-0-

Prancūzų rašytojas Marcel Pagnol apie televiziją: "Kai užsimerki, tai ji visai gerai atstoja radiją".

SKELBIMAI

Prancūzijos gydytojų laikraštje buvo toks skelbimas: "Gydytojai, jūsų kolegos žmona — našlė parduoda visiškai gerai išlaikytus griaučius, kurie priklauso jos vyriui".

Vokietijoje prie vieno stiklaus dirbtuvės lango, kuris buvo išmuštas, buvo priklijuotas toks parašas: "Mes esame taip užimti, betaisydami kitų langus, kad neturime laiko nė savąjį sutaisyti".

Anglijoje prie vieno krematoriumo durų prikaltas skelbimas: "Kas čia įeina, už pasekmes turi pats prisiimti atsakomybę".

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

DISPLAY

MAKE MONEY, FOR YOUR Church, School, Scout Troop or yourself
Sell Christmas Cards Our Extensive Quality Line Includes The Years Finest Assortment of Catholic Cards Plus Gift Wrap On Rolls.
Write, Phone, or Come in HOLIDAY CARDS
153 Main St. Hempstead, N. Y. IV 9-1808

PHOTOGRAPHY

WEDDING — CLUB GROUPS Anniversary & Children Portraits Specializing in Church Activities — PHOTO-STAT SERVICE — LUBECK
220 1/2 E. Main St. Bound Brook Ask for MR "L" ELIOT 6-3598.

BIBLE SALESMEN!

I will interview all ambitious sales-minded people regardless of Post experience, for a life time selling career. If you are a willing worker and neat in appearance we will train you for sales work in Bronx and Westchester. Those who select will enjoy a steady income the year round with recognition of endeavor by salary increases and promotion. If you are looking for selling experience or seeking, take advantage of our new advance commission program. (Applicants must speak good English). Apply between 5-8 P. M.
527 Lexington Ave (48-49 Sts.) Room 504. PL 9-2256.

RODGERS TELEVISION
Guaranteed Service in Electronic Field 17 Years. Admiral, Crosley, Philco, RCA, Zenith, ETC.
\$300 plus parts.
406 East 78 St.
For prompt Service Call
LE 5-1920
Ask for Bob

TV-SERVICE
Prompt, Ethical, Economical. Unconditionally Guaranteed.
COLONY RADIO & TELEVISION
1491 Second Ave.
Television hi-fi-systems
Tape recordings-am-fm-radio
TR 9-8214

DISPLAY

\$2.00 SERVICE CALL
on any make Television Set
Phone: BE 8-2808. Ask for NORMAN

PARKWAY TELEVISION
Authorized Admiral Dealer
8401 3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

SCHOOLS

MANHATTANVILLE COLLEGE OF THE SACRED HEART,
Purchase N. Y.:
White Plains 6-9600;
Religious of the Sacred Heart; Mother Eleanor M. O'Byrne, President; Mother Cora Brady, Dean; 523 Students; Art, Classics, Economics, English, History, Math, Modern Languages, Music, Science, Philosophy, Political Science, Psychology, Religion, Social Studies; M. A., B. A., B. Mus., B. F. A., B. S. M. Degrees; Tuition, Room, Board and General Fee for Resident Students \$2,000; Tuition, Luncheon and General Fee for Day Students \$1,000; Women for all courses, men and women for music courses.

ST. JOHN'S PREPARATORY DANVERS, MASS.
Xaverian Brothers, Headmaster
Brother Gilroy, 430 students,
Night School Board and Day Tuition and Board \$1175.
Telephone Danvers 1050.

COLUMBIAN
Evening High School
Classes Start Sept. 19th
7 to 10 p. m.
Men and Women
A distinctive Academic Evening School, Classes for Beginners and Advanced Students. Time saving instruction. Experienced Faculty.
ALL HIGH SCHOOL SUBJECTS
Chartered by the Board of Regents Approved by the Catholic School Board of New York City Accredited by the Board of Education of New York City.
DR. HERMAN E. MANTEL,
Principal
LOW TUITION FEES
Write or Phone for Booklet CN
189 E. 76th St., N. Y. 21, N. Y.
Butterfield 8-4455
The Only Catholic Evening High School in the City of New York

BUS. OPPORTUNITY

PAINT STORE & BLDG. EST. 34
YRS. Low overhead, income \$45,000
Yearly Selling Only Because Of Illness. Sacrificing for \$25,000.
EV 8-1881.
55 Tompkins Ave., Brooklyn, N.Y.

DIRECTORY OF DISTINCTIVE
SCHOOLS AND COLLEGES

CATHOLIC — DAY — BOARDING — MILITARY BOYS — GIRLS
COED — ELEMENTARY & PREPARATORY

ELIZABETH SETON SCHOOL, 1061 North Broadway, Yonkers 3, N. Y. Resident Pupils, Yonkers 9-4000; School, Yonkers 9-5900; Sisters of Charity; Mother Mary Berchmans, Directress; 200 Students; College Preparatory, Secretarial and Home Economics; Resident Students \$1600; Non-Resident \$500.

ACADEMY OF THE SACRED HEART OF MARY, Sag Harbor, L. I. For Girls only. Tel. 5-0087; Mother Thomas, Principal; 225 Students; Elementary and High School; Commercial Electives; Day \$250 and Boarding \$800.

ST. MARY'S VILLA ACADEMY TABLE ROCK — SLOATSBURG, N. Y. Boarding School for High School Girls Academic and Commercial Courses Affiliated with the University of the State of New York. Conducted by the Sisters Servants of Mary Immaculate Address Sister Superior Telephone Number Sloatsburg 32378.

LACORDAIRE SCHOOL, Upper Montclair, N. J. Ideal school for girls, Small classes, Sisters of St. Dominic, Montclair 2-10248. Accredited by Middle College Prep. and Elementary Departments, Music, Athletics, Drama, Typing, the State Assoc.

CALDWELL COLLEGE, Caldwell, N. J. A four-year Liberal Arts College conducted by the Sisters of St. Dominic. Accredited by Middle State Assn. Humanities, Sciences, Business, Music, Teacher Training, Library Science, B. A., B. S. degrees, Associate in Arts, in Gen. Secretarial, Catalogue: Registrar, Caldwell, N. J.

GEORGIAN COURT COLLEGE, Lakewood, N. J. Lakewood 6-0940; Sisters of Mercy; Sister Marie Anna, President; Sister Mary Giovanni, Dean; 250 Students; A. B., B. S. Degrees; Day and Resident; Tuition \$500; Board and Room \$750. Address, Secretary.

GOOD COUNSEL COLLEGE, White Plains, N. Y.; Sisters of the Divine Compassion; Mother M. Dolores, President; Sister M. Cyril, Dean; 250 Students; B. A. and B. S. Degrees; Pre-Medical, Teacher Training; Business Education; Day and Boarding; Tuition and General Fee \$450; Board and Room \$635.

MOUNT ST. MICHAEL A Country Boarding and Day School For Boys Within N. Y. City Limits Conducted by the Marist Brothers. Write for Catalogue or phone 4300 Murdock Ave. Bronx, N. Y. (66) Fairbanks 4-1400.

ACADEMY OF NOTRE DAME, Tyngsboro-on-the-Merrimack, Mass. Resident and Day School for Girls. Elementary and High School Departments. Conducted by Sisters of Notre Dame of Namur. Address: SISTER SUPERIOR, Academy of Notre Dame, Tyngsboro, Mass.

MARYMOUNT COLLEGE
NEW YORK CITY

Conducted by the Religious of the Sacred Heart of Mary. Four years Liberal Arts, B. A.; B. S. Degrees. Accredited Information, Secretary: Marymount College, 221 East 71st St., N. Y. C.

ST. JOSEPH HILL ACADEMY

ARROCHAR PARK STATEN ISLAND 5, N. Y. Tel.: Saint George 7-1904 Conducted by the Daughters of Divine Charity. Chartered by University of the State of New York. Primary and Elementary Day School for BOYS. Primary, Elementary, Grammar and High School Boarding and Day for GIRLS

CHAMINADE

MINEOLA, LONG ISLAND

A high school for boys taught by MARIANISTS. A high school that emphasizes religion and religious practices. A high school fully accredited by the New York State Board of Regents and the Middle Atlantic States Association of Secondary Schools and Colleges. A high school that offers a complete extra-curricular program. A high school that features speech and speech activities.

HOLY FAMILY ACADEMY

BAYONNE, N. J. Telephones HE 6-4447, FE 9-7341
A Day High School for GIRLS. Conducted by the Sisters of St. Joseph. Courses Academic and General with Commercial Subjects.

STAR OF THE SEA ACADEMY

LONG BRANCH NEW JERSEY
Boarding and Day School for GIRLS. Affiliated with the Catholic University — Washington, D. C. Conducted by Sisters of Charity.
Tel.: Long Branch 6-0434.

SAINT MARY'S ACADEMY

LAKEWOOD, NEW JERSEY
Boarding & Day School for GIRLS. Pre. Primary. Primary and Elementary. Conducted by the Sisters of Mercy. Write for Catalogue "L"
250 Forest Ave. Lakewood, N. J.

OUR LADY OF VICTORY

SCHOOL OF NURSING

Benedictine Hospital Kingston, N. Y. Kingston 2-500. Conducted by Sisters of St. Benedict. Classes start in September Requirements. Accredited High School Diploma with two years of Science, 17 1/2 to 35 years of age. Apply now for admission.

GILBERT SCHOOL Education Specialists. Part-time Tutoring Dept. and Reading Clinic. After school and Saturdays for children attending other schools. Elementary and High School subjects. Reading Clinic. Preparation for Entrance exams and Regents. (Also full-time Elementary and High School. Individualized programs. See other ad.)
341 BRIDGE ST., Downtown Brooklyn. ULster 8-8825

DISPLAY

WEST WILDWOOD ROOFING. Geo. T. Frame, Jr. & Sons, "A Roof for Every Building" Gutter and Flashing — siding — Sheet Metal. Call Vill 6-5440. Ask for Mr. "L". Delsea Drive, Green Creek, N. J.

HOW TO BE HAPPY

Keep your heart free from hate, your mind from worry, Live simply, expect little, give much, sing often, pray always. Fill your life with love, scatter sunshine, forget self, think of others. Do as you would be done by. These are the tried links in contentment's golden chain. ALL MAKES SOLD AND REPAIRED. Fountain Pens, Pencils, Desk Sets, Cigarette Lighters, Electric Razors. Work Done on Premises by Factory Trained Men. ALL WORK GUARANTEED. CLERIC PENS especially designed for the Religious. Work Accepted by Mail. 165 FULTON STREET Off Broadway New York 38, N. Y. Phones: Worth 4-0580-0581.
FOUNTAIN PEN HOSPITAL

RELIGIOUS VOCATIONS

DOMINICAN SISTERS OF THE PERPETUAL ROSARY
Cloistered. Contemplative Community forming a Guard of Honor for Mary, by recitation of the Rosary every hour day and night. Sisters also chant the Divine Office. Are engaged in making Vestments and other works of art. Apply to: Rev. MOTHER PRIOR, 14th and West Sts., Union City, N. J.

BROTHERS OF MERCY

Since their foundation, in 1856, the Brothers of Mercy have been helping the unfortunate.
Nursing men and boys, rich and poor, regardless of race and creed in their own homes.
Conducting homes for the aged and infirm.
Operating farms and performing other duties: cooking, maintenance, etc.
The Brothers of Mercy need you. For more complete information concerning a vocation with us, write:

Reverend Brother Provincial
Ransom Road, Clarence, N. Y.

DISPLAY

WE BUILD NEW HOMES

CARPENTER—BUILDER

Contracting, Alterations, Repairs
DANZA SA. 7-4263

SELL CATHOLIC CHRISTMAS
CARDS

MAKE \$50 EASY IN SPARE TIME
Lovely New Religious Cards. Sell 21 for \$1.00. Make 100% profit. Write for Samples. Excelsior Greetings. 99 St. Andrew Place. Yonkers, N. Y.

HOROWITZ & MANTZ, Inc.

Tool Headquarters For the DO-IT-YOURSELF fans
Come in and learn how far your dollar can go.
LEHIGH 4-1488
2307 3rd Ave. (corn. 125 St.), NYC.

ISLIP GRACE COURT HOMES

Cordially invites you to inspect their new model home on Grace Court, South of Maple St. and 1 block E. of Ocean Ave. Now nearing completion—Prices start at \$13,000.—Plots over 3,000 sq. ft. and nicely wooded. Near catholic institutions.

VAL ENTERPRISES, BUILDER
ROCCO INFANTINO, AGENT
TEL.: MOHAWK 9-6070

DAUGHTERS OF OUR LADY
OF MERCY.

Founders St. Mary Joseph Rosello Canonized in 1949
GIRLS—HELP JESUS
Spread his Kingdom on Earth by Teaching, Hospital, Mission, and Social Work
Write to Rev. Mother Provincial Villa Rosello.
New Field, New Jersey

VACATIONS

We Enjoy Children & Families
THE ELIDA

Rooms \$25 week up. Pvt. baths running water. Coffee shop. From Snacks to full course dinners. Near catholic church. Reduced Sept. rates. Write for booklet "L" 841 Central Ave. Ocean City 8802

SMITH'S ADARE MANOR

Box 52 Purling NY.
Tel.: Cairo 9-2467
Hot-Natural swimming pool. Lawn sports. Good American home style meals. Innerspring mattresses. Cold water, bicycles, horses. Near Village and catholic church. Reasonable rates. Open during sept. Write for booklet "L"

SHERMAN HOUSE

Route 17, 7 miles west of Rescor Corners. Beaverkill River, Russe Brook, both noted trout streams hunting in season. Excellent Food. Friendly, courteous service. Accommodations for whole family. Rates you can afford. For information write for booklet "L". Near catholic church. Sept. rates reduced. Helen La Nave, Mgr., Roscoe, N. Y.

BUS OPPORTUNITY

AUTO PARTS, ACCESSORIES, AND GAS STATION. With property and living quarters. Excellent location on Route 25. Priced right. Phone: James Port 2-3994

CHINCHILLAS, 10 PAIR

Very reasonable
196 Charles St.
Staten Island 21, N. Y.
Gibralter 8-2967

REAL ESTATE

FLORAL PARK—Nassau. 2-story detached slate roof, double garage, large plot, fin. bsmt., 3 baths. Walk to worship, schools & R. R. Ideal for prof. use. Walking distance to catholic institutions. \$26,500.
FL. Pk. 2-3776.

NEW HYDE PARK.

CUSTOM BUILT CAPE COD.
FROM 18750
Brick, plastik, full basement, in Holy Ghost Parish, model at 1632 Lowell Ave. New Hyde Park 133 Mineola Blvd.
PI 6-5775.

GARDEN CITY & VICINITY

NEW CUSTOM BUILT
Cape Cods, Ranches, Colonials, Split Levels
Agent at each of these locations
● Jefferson St. & Stewart Ave.
● 116 Wilson St. near Clinch
● 34 Fenimore St. near Clinch
● Washington Ave. & Pine St.
Other Custom Homes Built to Order Alliegro. 133 Mineola Blvd. RI 6-5775
All in St. John and St. Ann parishes.

MOUNT KISCO. 7-room house, 3 large bedrooms, pine-paneled dining room, modern kitchen, porch and patio; 2 car garage. Outdoor fireplace. Oil hot-water heating; 100 x 150, beautifully landscaped. Completely fenced. Hard-top driveway. In exclusive section. Near catholic church and parochial school. \$20,500. Mount Kisco 6-6835.

FORT WASHINGTON

New Colonial Ranch. Living room, fireplace, dining room, kitchen, 2 bedrooms, bath, Full dormer upstairs, garage, basement, in catholic area. Reasonably priced.
PO 7-0187.

THE PELHAMS

"Nice Homes For Nice People" 30 minutes from Grand Central. 2 Fine Parishes. Highest Educational Facilities. All Listings.
RAYMOND W. MANEY
"I've Seen Pelham Grow"
570 Fowler Ave. PE 8-0897

HEMPSTEAD. \$18,999. Large 4-bedroom house, good condition; h/w oil heat; beautiful shade trees, quiet neighborhood; walking distance to O. L. of Loretto parish, public and parochial schools; 2-cars garage; plot 160x125. Will split plot to suit buyer in catholic area. Principals only IV. 1-6446.

QUEENS VILLAGE—6 sunny rms., spacious living and dining room, enclosed porch, 3bedrooms, oil heat, garage, bus—door to subways and L. I. R. R. Incarnation Parish and school, 2 blocks public school. \$13,500.

HOLLIS—St. Pascal's parish. \$14,500 8 rooms, 1 1/2 baths, 2 car garage. Many extras, parish Grammar and High Schools nearby. Call HOLLIS 5-8170

WEST HEMPSTEAD L. I.
6 rooms, partial basement, plot 75x245, near Kleins dept. store L. I. Railroad and walking distance to catholic school and church. Must be seen \$15,000—86 Mayfair Ave. (IV 1-3525)

FLUSHING, MURRAY HILL.
Income of \$13,800 plus 5 rooms on title, house in excellent condition. Convenient neighborhood, walking distance to catholic school and church, principals only, must be seen, 17000.
FL 9-0042

MT VERNON. Interracial Graham School. English stucco, 7 rooms, 1 1/2 bath, excellent cond: new oil, gar extras. Conv. low tax, \$18,900, near catholic institutions. Owner: MO 8-4109

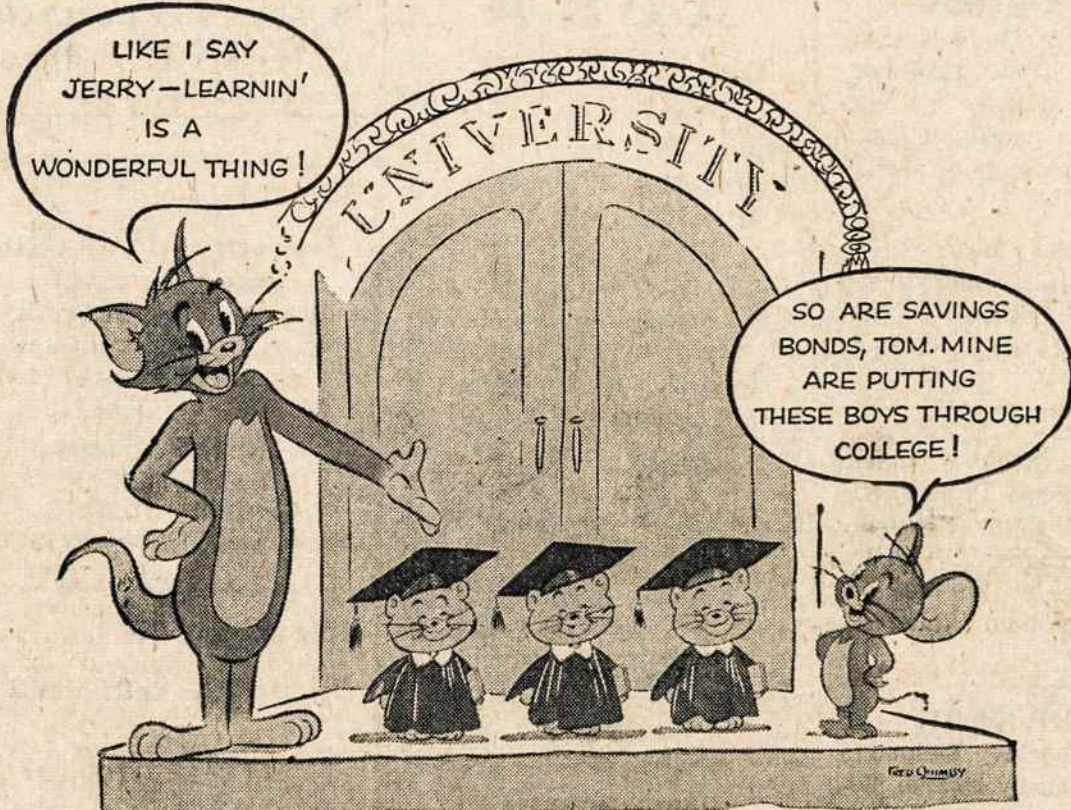
DOBBS FERRY 5-bedroom House Dining room, kitchen, living room, fireplace, tile bath. Expansion fan in attic. 1/4 acre of land. Rock garden and lily pond. Two-car garage. Near catholic school and church. Asking \$23,000. Owner Do 3-4939.

TOTTENVILLE—6 1/2 rooms (3 bedrooms) and bath, furnished or unfurnished. Oil heat, near all transportation and stores. Residential Must be seen to be appreciated. In Catholic Area. TO 8-2283L-J.

HEMPSTEAD, W. Brick bungalow, 7 rooms, newly decorated. Convenient to all trans, schools, near catholic institutions. Extras, \$14,800. Owner, IV 6-5304.

FARMS

SMALL FARM. 4 acres, Hen house, 1000 chicken, 2 car garage, all improvements. \$11,500. Also other farms, homes, land.
ROMAN CHARKOWSKI
R. F. D. I, Box 350
Farmingdale, N. J.

Here's a simple plan for sending your youngsters through college:

If you want to give your children the benefits of a college education, you'd better start preparing for it now. And one of the easiest, surest ways to do it is by investing regularly in U. S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan.

Here's all you have to do. Sign up at the pay office where you work, and tell the people there how much you can afford to put aside each payday. They'll save that amount for you. It will be set aside from your salary before you get your check.

That money is invested for you in the world's safest investment—U. S. Savings Bonds. The Bonds are made out in your name and given to you. Then you just hold on to them and let the interest pile up.

When held to maturity (9 years and 8 months) each Series E Bond pays an average of 3% per year, compounded semi-

annually. And now, with the automatic extension privilege it will go on paying that same fine interest for 10 more years. That means a return of up to \$1.80 for each \$1.00 invested.

Start right now toward important goals like college for the children and retirement for yourself. Sign up for the convenient Payroll Savings Plan.

Want your interest paid
as current income?
Invest in 3% Series H:

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of \$500 to \$10,000. Redeemable at par after 6 months and on one month's written notice. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by United States Treasury check. Series H may be purchased through any bank. Annual limit: \$20,000.

Safe as America—Buy U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
— APJUNGOS —
AMERIKA, LDS ORGANIZACIJOS, IR LIETUVIŲ ŽINIOS
630 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Jokubo Stuko radijo piknikui praėjus

Kaip ten bepriekiaistautume jaunajai lietuvių kartai, jog ji dideliu greičiu tolsta nuo lietuviškojo kamieno, Jokūbas Stukas, jaunosios kartos atstovas, yra tikras pavyzdys lietuvių išlaikyti.

Kad Jokūba Stuką, Rūtos draugijos pirmininką ir "Lietuvos Atsiminimų" radijo valandos direktorių myli visi lietuviai, matome iš jo parengimų — meno vakarų, piknikų, kurie taip gausiai visų yra lankomi.

Ir šis Jokūbo Stuko piknikas, įvykęs rugsėjo mėn. 11 d. Royway, N. J., sutraukė labai gausiai žmonių iš artimesnių ir tolimesnių apylinkių. Pasižvalgius po didžiulį piknikautorių būrį matėsi įvairaus amžio ir išsilavinimo žmonių — vienu dainuojančius, kitur — krikštaujančius jaunystės juokais.

Ir reikia pripažinti, kad Jokūbo Stuko parengimai visada įdomūs ir kultūringi. Šis piknikas, sutraukęs tiek daug lie-

tuvių, davė progos pabūti lietuviškoje šeimoje, pasidalinti įspūdžiais, prisiminimais, išklauyti kultūringos programos.

Girdėjome daug gražių sveikinimų, dainų ir humoro. Sveikino kun. Urbaitis, išbuvoš Kinijoje 20 metų, kun. J. Borevičius, prel. J. Kelmelis ir kt.

Elizabetho lietuvių parapijos klebonas kun. M. Kemežis solo dainavo lietuviškas liaudies dainas, o su juo drauge visa laudis. Aktorius Vitalis Žukauskas visus gardžiai juokino ir linksmino.

Miela pabūti gryname ore, bet dar mieliau, kad matai lietuvišką aplinką, klausaisi gražių lietuviškų dainų, išgirsti kultūringą žodį. Piknikas, kuriame tikrai atgauni pusiausvyrą ir grįžti į namus su giliais prisiminimais. Todėl malonu būti ir vėl tokioje jaukioje lietuviškoje aplinkumoje.

Jokūbai Stukui reikia pripažinti šiuo atveju didelį nuopelną ir palinkėti dar ilgai savo gražiais parengimais gaivinti "Rūtos Draugiją" ir "Lietuvos Atsiminimų" radio valandą.

J. M.

KUNIGAMS ŠELPTI DRAUGIA

Rugsėjo 13 d., Scrantone, Pa., kartu su Kunigų Vienybės seimu, įvyko Kunigams Šelpti Draugijos visuotinis susirinkimas. Pranešimą apie Draugijos darbus padarė jos Valdybos sekretorius kun. dr. M. Ražaitis. Draugija įsikūrė š. m. kovo mėn. Ji yra grynai labdarinigi organizacija, užsibrėžusi šelpti kiekvieną lietuvių kataliką kunigą, kuris dėl ligos, nelaimės ar senyvo amžiaus negali dirbti savo kunigiško darbo ir neturi iš ko gyventi.

Draugija, nors visai dar jauna, jau turi 100 narių. Nariai nesiekia savo naudos, o tik nori ir nelaimę patekusį brolių kunigą paremti.

Visuotinis susirinkimas praplėtė Draugijos uždavinius, įpareigodamas ją, laikui atėjus, šelpti ir Lietuvą vykstancius kunigus. Šiam reikalui buvo padarytas atitinkamas įstatų papildymas.

Susirinkime dalyvavę lietuvių Švento Kazimiero kolegijos rektorius Romoje prel. V. Tulaba savo ir visų Europos lietuvių kunigų vardu pareiškė didelį džiaugsmą šios draugijos įsikūrimu.

Kunigų Vienybės seimas atskira rezolucija pritarė Draugijos veiklai ir ragina lietuvių kunigus dėtis Draugijos nariais.

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS

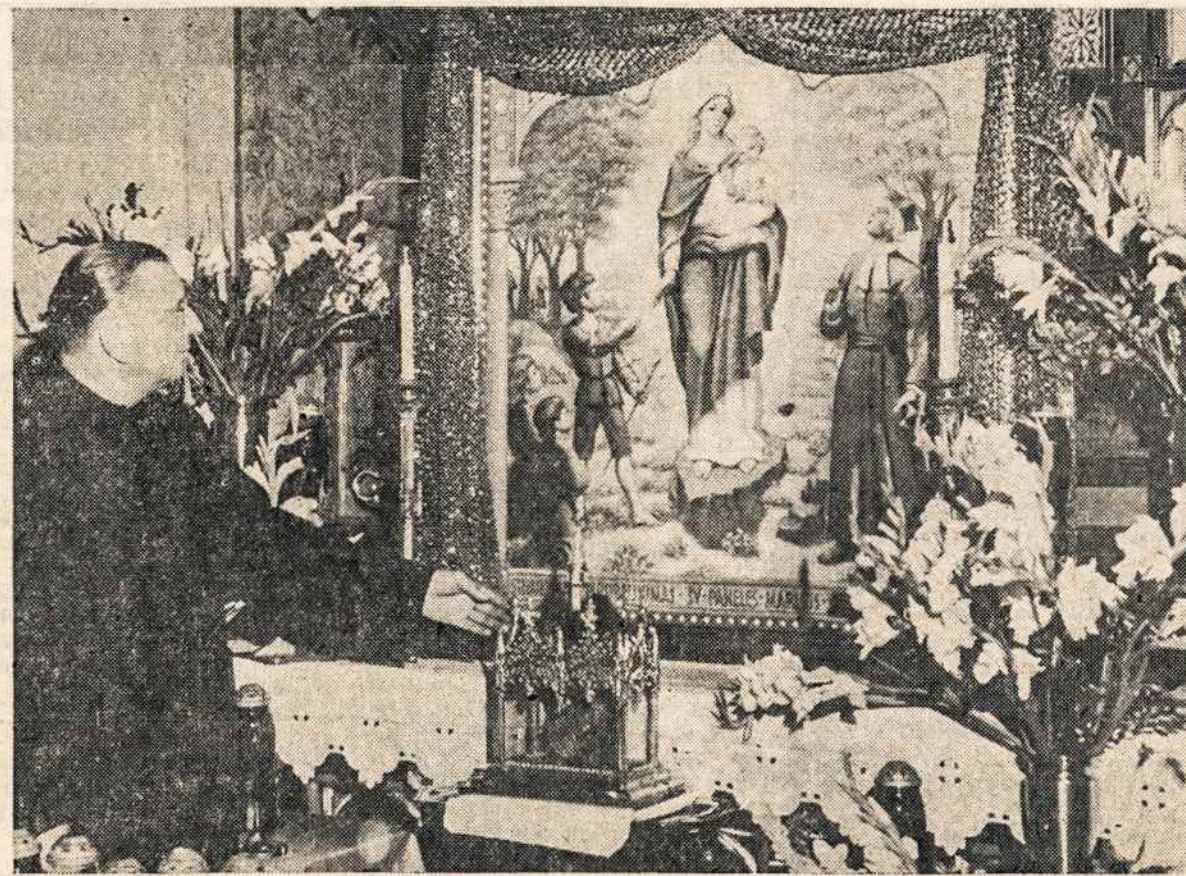
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duoną, pyragus ir pyragėlius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautuves privačius namus.

William J. Drake Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmica 6-7272

SILUVOS MARIJOS altorius Elizabetho lietuvių parapijos bažnyčioje, dešinėje kleb. kun. M. Kemežis.

ELIZABETH, N. J.

Siluvos — Šv. Panelės Užgimimo atilaidai buvo užbaigti rugsėjo 8 d. iškilmingomis pamaldomis; buvo padaryta procesija ir pagerbta akmenis dalis, ant kurios pasirodė Dievo Motina Marija Siluvoj, kuris kun. J. Simonaičio 1927 m. iš Siluvos buvo atvežtas. Užbaigimo pamaldas pravėdė Tėvas Sabaliauskas ir Tėvas Urbaitis, kuris yra atvykęs iš Kinijos; abu yra saleziečiai. Per 4 dienas parapijiečiai gan gausiai dalyvavo pamaldose ir išklause idomių kun. J. Borevičiaus, S.J., pamokslų. Klebonas M. Kemežis yra dėkingas pamokslininkui ir parapijiečiams.

Rugsėjo 12 d. iškilmingomis pamaldomis prasidėjo mokslo pradžios mokyklų. Susirinko virš 300 vaikų. Šiais metais mokyklos vedėja, vietos sesers Kristinos, paskirta sesuo Marija-Giles, lietuvaite. Sesuo Kristina mokyklai vadovavo 6 metus, parodydama nepaprastą darbštumą ir tvarkingumą. Tėvai ir mokiniai yra jai dėkingi ir linki Dievo palaimos naujoj vietoj. Linki ir naujai vedėjai ir sesutėms Dievo palaimos ir kantrybės.

RUGSĖJO MĖNESIO "AIDAI"

Po vasaros atostogų, ką tik išėjo "Aidų" rugsėjo numeris, kuriame rašo: Stasys Yla — Lietuviškasis nacionalizmas liberalizmo ženkle; dr. Alf. Šešplaukis — Religinis ir tautinis aspektas Gertrūdos von der Fort kūryboje; G. von der Fort kūrybos pavyzdžiai (eilėraščiai); dr. Povilas Reklaitis — Lietuvos gotika; Alb. Baranauskas — Daržas (novelė); Eugenijaus Gruodžio eilėraščiai; Br. Stočkus — Pasaulinis vyksmas (istorijos filosofija). Knygų apžvalgose dr. J. Grinius recenzuoja Jurgio Jankaus "Namų geroj gatvė", Pr. Naujokaitis — J. Krališkio "Urvinio žmonės", dr. P. Celiešius — Pr. Gaidamavičiaus — "Milžinas, didvyris ir šventasis". Mokslo skyriuje — Jonas Rugis — Paul Ehrlich; Dr. J. Balys — Estų tautotyra; Meno skyriuje — Tėv. L. Andriekus, OFM — Rūpintojėlis bažnyčioje; — Visuomeninio gyvenimo skyriuje — K. Mockus — Po didžiųjų konferencijos. Įvykiai.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorko.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

BOSTONO ŽINIOS

Pavergtų tautų koncertas

Įvyks lapkričio 27 d. 3 val. p. p. John Hancock salėje Bostone. Programoje dalyvaus šv. Petro par. choras, vad. J. Kačinsko, latvių mišrus choras "Liga", vad. Janio Austrums, lenkų vyrų choras, vad. A. Murczynski, ir ukrainiečių kat. bažnytinis choras, vad. Elenos Sydorik-Haire. Be to, programoje dalyvaus lietuvių ir ukrainiečių tautinių šokių grupės. Himnų ir keletą angliškų dainų chorai išpildys bendrai. Bilietų kaina 1 ir 1.50 dol.

Juozas Vinča,

imtininkas ir buvęs Pabaltijo bokso meistris, atvyko iš Chicago ir lanko savo gimines ir pažįstamus. Anuo metu jis gyvena Bostone ir rungdavosi bokse, globojamas buvusio pasaulinio bokso meisterio J. Šarkio.

Pranas Lembergas,

ligi šiol dirbęs A. Ivo Lithuanian Agency, įsikūrę savo kontorą 409 Broadway ir su savo sūnum Vitaliu patarnaus namų pirkimo ir pardavimo reikaluose.

Algirdas Mitkus

ir šiais metais mokytojas vidurinėje mokykloje Milfors, N. H. Jis dėsto anglų kalbą ir literatūrą.

Numeris iliustruotas dviem

Vyt. Kašubos Rūpintojėlio nuotraukom, Petro Kiaulėno, E. Marčiulionienės, T. Valiaus, A. Tamošaitienės kūrybos pavyzdžiais ir keliom nuotraukom.

NORI IŠNUOMOTI

2 ar 3 kambarius Richmond Hill ar Woodhaven rajone. Siūlyti telef.: Virginia 7-7414.

PAIEŠKOMAS

Jurgis Daugėla, Amerikoje gyvenęs per 40 metų, (anksčiau New Jersey valstybėje), kilęs iš Lietuvos, Džendzelaukos km., Marijampolės apskr. Ieško: Juozas Simanaitis, 80—23 85th Dr., Woodhaven 21, L. I., N. Y.

Bronė Kapocienė,

LDS centro išdininkė, jos vyras dr. Kapocius ir Michelsonai išvyko automobiliu dviejų mėnesių kelionei po Ameriką.

Čiurlionio ansamblio

koncertas Bostone bus lapkričio 12 Jordan salėje.

Monika Lemberdienė

baigė Wilfred grožio kultūros akademiją ir netolimoj ateity mano įsisteigti grožio salioną.

Jeji nori ką paskelbti

DARBININKE,

skambink telefonu:

GLenmore 5-7068

KUN. VYT. PIKTURNOS

AMŽINOJI AUKA

MISIOS,
JŲ ESMĖ,
VAISIAI,
MALDOS
IR APEIGOS

200 puslapių, iliustruota. Tai pirmas didesnis bandymas lietuvių k. duoti gilesnį šv. Mišių aukos supratimą.

KAINA — \$2.00

Gaunama "Darbininko" administracijoj.

DISPLAY

FALL NOVENA

in Honor of the
INFANT JESUS OF PRAGUE

Nine Tuesdays
Beginning Sept. 13th

7 SERVICES

7:15, 8 & 12:15 with Mass
2, 5:30, 7:15 & 8 p. m.

INFANT OF PRAGUE SHRINE
323 East 61st St. (between 1st and 2nd Aves.) Manhattan.

Klauskite

LIETUVOS ATSIMINIMU
radijo valandas

Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p.

Stotis WEVD

1330 kil. 97.9 MEG. (FM)

Direktorius

Jokūbas J. STUKAS

1264 WHITE STR. HILLSIDE, N.J.

WAverly 6-3325

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

254 W. Broadway

South Boston, Mass.

JOSEPH BARACEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue

Cambridge, Mass.

PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Balsamuotojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderniška koplyčia šer-

menims dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

liausiomis kainomis. Kainos tos

pačios ir į kitus miestus.

Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Tonikas viduriam

Cia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, širdies priepuolio, peršalimo, diėglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.

414 BROADWAY

South Boston 27, Mass.

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas

MODERNIŠKA KOPLYCIA

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)

FUNERAL HOME

M. P. BALLAS—Direktorius

ALB. BALTRONAS-BALTON

Reikalų Vedėjas

660 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-

ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiama garbingas laidotuves.

Koplyčios nemokamai visose

miesto dalyse; veikia ventilacija.

Tel. VIrginia 7-4499

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms,
parengimams, susirin-
kimams, etc.

1883 MADISON ST

BROOKLYN 27, N. Y

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

